

TDK Dolgozat

Bsc

Sheila Iacob

2012

Távmunka Magyarországi cégeknél

Teleworking in Hungarian companies

Kézirat lezárása: 2012. November. 8.

Távmunka Magyarországi cégeknél

Sheila Iacob

III. évf.

Gazdálkodási és menedzsment szak

Távmunka Magyarországi cégeknél

Teleworking in Hungarian companies

A munkámban szeretném bemutatni a Magyarországi cégek távmunka lehetőségeit. Egy online kérdőíves felmérést végeztem a vállalati szektorban. A kitöltés anonim módon történt. Két kérdőív típust készítettem. Az egyik azok számára, akik már dolgoznak távmunkában és a másik, akik még nem dolgoznak távmunkában.

A kérdőív főbb témakör kérdései a következők:

- Informatikai felkészültség

Felmértem, hogy mennyire felkészültek a távmunkában dolgozó személyek, s vizsgáltam, hogy akik távmunkában szeretnének dolgozni mennyire felkészültek. Továbbá vizsgáltam mennyire figyelnek oda informatikai rendszerük védelmére.

- Család

A családdal való törődést is vizsgáltam a kérdőívemben. Elegendő minőségi időt töltünk-e el családjunkkal, s vajon szeretnék-e több időt tölteni a családjunkkal.

- Sport

Kíváncsi voltam, hogy távmunkában dolgozók sportolnak-e és akik távmunkában dolgoznának időt fordítanának-e rá szabadidejükből.

- Kultúra

Manapság egyre kevesebben érdeklődnek a kultúra iránt. Vizsgáltam, hogy erre a rohanó világ miatt jut, kevesebb idő vagy egyszerűen csak az embereket nem érdekli a kultúra.

- Egészség

Az egészségünkkel kapcsolatosan megkérdeztem, hogy mennyire figyelnek oda a saját egészségükre.

E két kérdőívének a kiértékelését és következményeit mutatom be. Javaslatokat teszek a távmunka kiépítésének lehetőségeire, és továbbfejlesztésére. Bemutatom, hogy egyre több szellemi területen lehet távmunkában dolgozni, a közhiedelemmel ellentétben, az egészségügyben is megjelent a távmunka. Az orvosok körében is. De nem csak az embereket gyógyító orvosok, hanem az állatorvosok is dolgozhatnak távmunkában. Persze nem arra gondolok, hogy távmunkában operáljanak, hanem egyéb orvosi tevékenységeket is képesek a technikának köszönhetően távolról elvégezni.

Az informatika folyamatosan fejlődik s hozzá a menedzsmentnek is változnia kell. Dolgozatomban ezt szeretném bemutatni.

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	1
1. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS	2
2. ANYAG ÉS MÓDSZER.....	5
3. EREDÉNYEK.....	6
3.1. A minta összetétele a távmunkában dolgozók tekintetében.....	6
3.2. A kutatás eredményei a távmunkában dolgozók véleménye alapján.....	15
3.2.1. Távmunka megítélése.....	15
3.2.2. Informatikai felkészültség.....	20
3.2.3. Kultúra.....	33
3.2.4 Család.....	35
3.2.5. Sport és egészség.....	36
3.2.6. Környezet.....	37
3.3. A minta összetétele a leendő távmunkában dolgozók tekintetében.....	41
3.4. A kutatás eredményei a távmunkában dolgozók véleménye alapján.....	46
3.4.1. Távmunka megítélése.....	46
3.4.2. Informatikai felkészültség mérése.....	52
3.4.3. Kultúra.....	56
3.4.4. Sport.....	58
3.4.5. Környezet.....	58
3.4.6. Egészség.....	60
Befejezés	62
Következmények levonása.....	62

Ábrajegyzék

1. ábra: A nemek szerinti megoszlás

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50, 2012, N = 50

2. ábra. A távmunkában dolgozók életkora

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50, 2012, N = 50

3. ábra. A távmunkában dolgozók legmagasabb iskolai végzettsége

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

4. ábra. A távmunkában dolgozók legmagasabb iskolai végzettsége

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

5. ábra. A távmunkában dolgozók munkahelye

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

6. ábra. A távmunkában dolgozók munkahelye

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

7. ábra. A távmunkában dolgozók lakóhelye

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

8. ábra. A távmunkában dolgozók lakóhelye

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

9. ábra. A távmunkában dolgozók munkaterülete

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

10. ábra. A távmunkában dolgozók munkabeosztásuk

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

11. ábra. A távmunkában eltöltött évek

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

12. ábra. A távmunkában dolgozók milyen nyelveken beszélnek

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

13. ábra. A távmunkában dolgozók munkaideje

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

14. ábra. A távmunkában dolgozók hasznosnak gondolják-e a távmunkát

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

15. ábra. A távmunkában dolgozók közérzete

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

16. ábra. A távmunkában dolgozók sportolási teljesítményük

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

17. ábra. A távmunkában dolgozók kreativitása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

18. ábra. A távmunkában dolgozók munka minősége

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

19. ábra. A távmunkában dolgozók munkamorálja

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

20. ábra. A távmunkában dolgozók operációs rendszere

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

21. ábra. A távmunkában dolgozók feladat elvégzése

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

22. ábra. A távmunkában dolgozók számítástechnikai programok használata

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

23. ábra. A távmunkában dolgozók és az adatok védelme

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

24. ábra. A távmunkában dolgozók és a rendszer frissítése

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

25. ábra. A távmunkában dolgozók és a vírusirtó frissítése

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

26. ábra. A távmunkában, dolgozók hackertámadások elleni védelme

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

27. ábra. A távmunkában dolgozók rendszeres mentése

28. ábra. A távmunkában dolgozók informatikai tudásuk folyamatos fejlesztése

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

29. ábra. A távmunkában dolgozók informatika nyomon követése

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

30. ábra. A távmunkában dolgozók legújabba informatikai programok használata

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

31. ábra. A távmunkában dolgozók Open Source programok használata

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

32. ábra. A távmunkában dolgozók szakmai tudás átadásának készsége

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

33. ábra. A távmunkában dolgozók számítástechnikai eszközeik

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

34. ábra. A távmunkában dolgozók kulturális szokásaik

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

35. ábra. A távmunkában dolgozók milyen kulturális eseményeket látogatnak leggyakrabban

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

36. ábra. A távmunkában dolgozók és a család

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

37. ábra. A távmunkában dolgozók és a család által keltett zajok

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

38. ábra. A távmunkában dolgozók rendszeres sportolása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

39. ábra. A távmunkában dolgozók és az étkezés

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

40. ábra. A távmunkában dolgozók és a környezetvédelem

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

41. ábra. A távmunkában dolgozók és az öko-ház

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

42. ábra. A távmunkában dolgozók és a szelektív hulladékgyűjtés

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

43. ábra. A távmunkában dolgozók energia takarékoskodása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

44. ábra. A leendő távmunkában dolgozók nemek szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

45. ábra. A leendő távmunkában dolgozók életkor szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

46. ábra. A leendő távmunkában dolgozók iskolai végzettség szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

47. ábra. A leendő távmunkában dolgozók foglalkozás szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

48. ábra. A leendő távmunkában dolgozók munkahely szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

49. ábra. A leendő távmunkában dolgozók munkahelyi alkalmazotti létszám szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

50. ábra. A leendő távmunkában dolgozók lakóhely szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

51. ábra. A leendő távmunkában dolgozók nyelvtudásuk szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

52. ábra. A leendő távmunkában dolgozók távmunkáról való információ szerzése szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

53. ábra. A leendő távmunkában dolgozók indoklása, hogy miért szeretnének távmunkában dolgozni

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

54. ábra. A leendő távmunkában dolgozók munkaidő szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

55. ábra. A leendő távmunkában dolgozók napszakban történő munkavégzése szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

56. ábra. A leendő távmunkában dolgozók a távmunkáról való vélemény szerinti eloszlása I.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

57. ábra. A leendő távmunkában dolgozók a távmunkáról való vélemény szerinti eloszlása II.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

58. ábra. A leendő távmunkában dolgozók a távmunkáról való vélemény szerinti eloszlása III.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

59. ábra. A leendő távmunkában dolgozók külföldi munkavállalókkal való együtt dolgozási hajlamának eloszlása.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

60. ábra. A leendő távmunkában dolgozók külföldi munkavégzésre való érdeklődés szerinti eloszlása.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

61. ábra. A leendő távmunkában dolgozók elektronikai készülékeik szerinti eloszlás.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

62. ábra. A leendő távmunkában dolgozók elektronikai rendszerük védelme szerinti eloszlás I.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

63. ábra. A leendő távmunkában dolgozók elektronikai rendszerük védelme szerinti eloszlás II.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

64. ábra. A leendő távmunkában dolgozók számítástechnikai tudásuk szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

65. ábra. A leendő távmunkában dolgozók kulturális szokásaik szerinti eloszlás

66. ábra. A leendő távmunkában dolgozók kulturális szokásaik azon belül is kulturális helyek látogatottsága szerinti eloszlás

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

67. ábra. A leendő távmunkában dolgozók sportolási szokások szerinti eloszlás

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

68. ábra. A leendő távmunkában dolgozók környezetvédelmi szokásai szerinti eloszlás

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

69. ábra. A leendő távmunkában dolgozók véleménye a távmunka és környezetvédelmi hatások csökkentése közötti kapcsolat

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

71. ábra. A leendő távmunkában dolgozók véleménye a távmonitoringról, öko-házakról, és a zöld munkahelyről.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

72. ábra. A leendő távmunkában dolgozók véleménye a távmonitoringról

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Bevezetés

„Őszintén hiszem, hogy jobb sikertelennek lenni valamiben, amit szeretsz, mint sikeresnek lenni valamiben, amit utálsz.”

George Burns

A távmunka, már nem csak egy foglalkoztatási munkakör, annál sokkal több. Egy közösség. A távmunkások közössége. Lehetőséget kaptunk arra mi távmunkások, hogy a megszokottól eltérően dolgozzunk. Ami számunkra lehet előnyös, de egyesek számára hátrány. Többünknek ez előnyt jelent.

Amikor e dolgozatot elkezdtem írni céljaim között szerepelt, hogy megmutassam, hogy igenis a távmunkának inkább előnyei vannak, mint hátrányai. Több okom is volt megírni a dolgozatomat többek között az volt, hogy a hátrányos helyzetűeknek is van lehetőségük arra, hogy dolgozzanak. A távmunka többek között megszünteti a negatív diszkriminációt is, melyre példa egy designer esete, aki tegyük fel testi fogyatékossgal él, de saját magát tartja fent. Nem kell, elutazzon sehová, sem ahhoz hogy dolgozni tudjon. Nem nézik meg hogy mozgássérült-e, mert ebben a munkaformában sokan Anonymusként dolgoznak. Bárhova képes elutazni, ha szeretné, mert megteheti.

A távmunka igaz az összlakossághoz képest alacsony, de a sok előnye miatt remélhetőleg egyre elterjedtebb lesz ezzel megkönnyítve mindennapjainkat. Ezzel a munkát nem kényszernek fogjuk érezni, hanem inkább olyan tevékenységnek, amelyet szeretünk elvégezni. Ha szeretjük, munkánkat az meglátszik a végeredményen is. Remélhetőleg egyre több munkáltató és munkavállaló ismeri fel ennek a munkaformának az előnyeit.

1. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

A távmunka nemzetgazdasági jelentősége a való értékéhez képest jelenleg még alul marad. Azonban ha a belegondolunk a távmunka által eredményezett vállalati költségmegtakarításnak, akkor az jóval nagyobb, mint a szükséges ráfordítások értéke. A távmunkával számos szakirodalom foglalkozik, azonban a jelen dolgozatban mégis csak egy kis részlet bemutatására vállalkozom, hogy a továbbiakban az aktuális kutatás eredményeit tudjam terjedelmi okok miatt bővebben részletezni.

A távmunka Jack Nilles-hez köthető, aki az Amerikai Légi erőknél volt rakéta tudós alkotta meg és indította útjára 30 fővel 1973-ban.¹ (Horner [2011] 1.o.). A távmunkát² (BAILEY & KURLAND, [2002]) azért dolgozta, ki, hogy csökkentse a költségeket (Egan [1997]), mint például az elköltöző családok kénytelenek voltak eladni ingatlanjukat, akár áron alul is. Mint dolgozatomban bemutatom nem csak a munka, hanem a kultúra, egészség, sport és családi egyensúly is fontos (Shamir & Salomon [1958]).

A távmunka nem csak ezeknek fele, meg hanem az 1990-es években bevezetett fogyatékkal élőket is segíti a távmunka (Matthes [1992]). Ezzel a munkaformával esélyt kaptak, hogy dolgozzanak, és ugyanolyan emberi életet éljenek, mint egészséges társaik. Ne legyenek hátrányosan megkülönböztetve. A távmunka nem az előbb felsoroltak javait szolgálja, hanem a környezetét is. (Handy & Mokhtarian [1995]; Novaco, Kliwer, & Broquet [1991]) Csökken a káros anyag kibocsátás az utazás következtében. A trend arra felé halad, hogy a jövőben olyan autót gyártanak, majd amelyek környezetkímélők. A másik hatása az, hogy a forgalmi torlódások egyre kevesebb mértékben fordulnak elő.

A haladás, könnyen és gyorsan megy. A 2000-es évekre az Amerikai Egyesült Államokban a lakossághoz képest 11.500.000 ember dolgozott távmunkában ez körülbelül az összlakosság 11%-a volt (Cyber Dialogue Inc. [2000]). Azóta eltelt 12 év, és megnőtt a távmunkában dolgozók számok. Amerikai kutatások bizonyítják, hogy a távmunkában dolgozók 5,994,006 mérföldet spóroltak meg. 3,453 tonnával csökkent a szennyező anyag kibocsátás. 235,422 órát takarítottak meg, melyet nem utazással töltöttek. \$5,168,831 Spóroltak csak azon, hogy nem igaztak a munkavállalók. 5 billió \$ -t takarított meg hetente minden távmunkában dolgozó, hetente kétszer, egy évre nézve. Ebbe beletartozik a gáz, villany, víz fogyasztása is.

A következőkben szeretném bemutatni az amerikai szabályozást a távmunkával kapcsolatban. (The Telework Enhancement Act of 2010 (Act) [2010]).

Az Enhancement Act of 2010 –et Barack Obama írta alá 2010. December 9. –én, mely szabályozza a távmunkában dolgozók jogait feladatkörét, vezetőit.

Elsőnek is definiálja, hogy mi is a távmunka. Az amerikai megfogalmazás szerint olyan munkakörre értelmezzük, mely flexibilis munkahely, melyben az munkát vállaló vállalja, hogy feladatát elvégzi, és a munkaadó engedélyezi a munkavállalónak, hogy minden olyan tevékenységet, melyet az irodában folytatott azt a munkahelyén kívül is elvégezze.

A munkáltató legkésőbb 180-napja áll rendelkezésre, arra, hogy bevezesse és megteremtse azt a környezetet, ha munkavállalójának engedélyezi a távmunkát. A törvény szabályozza azt is, hogy fegyelmet indíthat a munkavállaló ellen, ha az 5 napig engedély nélkül, nem ad életjelet magáról. A törvény azt is megfogalmazza, hogy a munkavállaló megszegi az alapvető emberi, és egyéb jogokat (Branch megtekintése, letöltés, vagy cseréje a pornográfia, beleértve a gyermek pornográfiát is).

A törvény azt is szabályozza, hogy a csak azok dolgozhatnak távmunkában, akiknek a teljesítményük nem romlik ahhoz képest, hogy az irodában dolgoznának. Írásban rögzíteni kell a feltételeket. Amennyiben romlik, a dolgozó teljesítménye nem dolgozhat távmunkában.

A távmunkához szükséges megfelelő képzés biztosítása mind a menedzsment, mind az alkalmazott részére. A munkaadó köteles interaktív távmunka továbbképzést biztosítani a munkavállalónak. A munkavállalónak kötelessége részt venni az összes távmunkát elősegítő programban.

A menedzsereknek is részt kell venniük ebben a képzésben, ugyanúgy, mint az alkalmazottaknak. Elsőnek is nagyon fontos, hogy legyen egy fő TMO Telework Managing Officer, az a személy, aki vezetője a menedzsereknek és az alkalmazottaknak. De nem csak erre figyel hanem vezérli az OPM-et (Office of Personnel Management).

A OPM-et (Office of Personnel Management) tevékenységi körük kiterjed arra, hogy tájékoztassák a munkavállalót a szabályzatokról, és szakirányos támogatást nyújtsanak nekik. Emberek toborzás és a megfelelő emberek felvétele a céljuk. Továbbá feladatiak az interneten

történő munkavégzés felügyelte, mint például a weblapba történő munkahelyi bejelentkezés is.

Nekik a főbb feladatuk közé tartozik még, hogy folyamatosan ellenőrizzék a dolgozókat és, ha romlik a teljesítményük meg találják az okait és megoldást találni rá.

2. ANYAG ÉS MÓDSZER

A kutatásom során kvantitatív piackutatást végeztem, mert strukturált, standardizált kérdőíves felmérést készítettem. Melyből az egész sokaságra általánosíthatok. A kutatás egy saját szerkesztésű, sztenderdizált kérdőív segítségével történt, melyet az internet segítségével továbbítottam a megkérdezetteknek. A kérdőív csak zárt kérdéseket tartalmaz, a gyors kiértékelhetőség érdekében.

Továbbá ügyeltem arra is, hogy ne kerüljenek bele olyan kérdések, melyek csökkentenék, vagy megghiúsítanák a megkérdezettek válaszadási szándékát, és arra, hogy azok ne sértsék a válaszadók személyiségi jogait. Törekedem továbbá arra is, hogy a mintába olyan kérdések kerüljenek bele, melyek érdemi tapasztalatokra alapozva közvetítenek információt. Törekedtem a korcsoport, foglalkozás, és végzettség alapján is viszonylag széles körben válaszadókat bevonni.

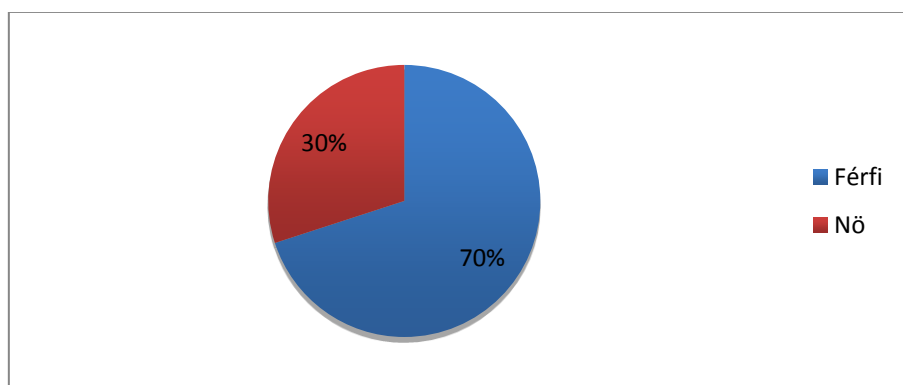
A minta összetételét a dolgozat további részeiben részletesen mutatom be és a kapott eredményeket és következtetéseket alapstatisztikák segítségével készítettem. Az első részben bemutatóm azokat a véleményeket, melyek olyan dolgozók töltötték ki, akik távmunkában dolgoznak. A kutatás a válaszadók a távmunkával kapcsolatos véleményükre és tapasztalataikra kérdezett rá. A kutatás második részében azokra a válaszadókra került a sor, akik még nem dolgoznak távmunkában de, szeretnének.

A kérdőívet a Google Drive program segítségével készítettem és ide érkeztek meg a válaszok is. A kérdőív feldolgozását a Microsoft Office Excel 2010-es programmal készítettem el. A távmunkában dolgozó személyek mintaszáma 50, a távmunkában dolgozó személyek száma 150 volt. Így összesen 200 ember töltötte ki a két kérdőívet.

3. EREDÉNYEK

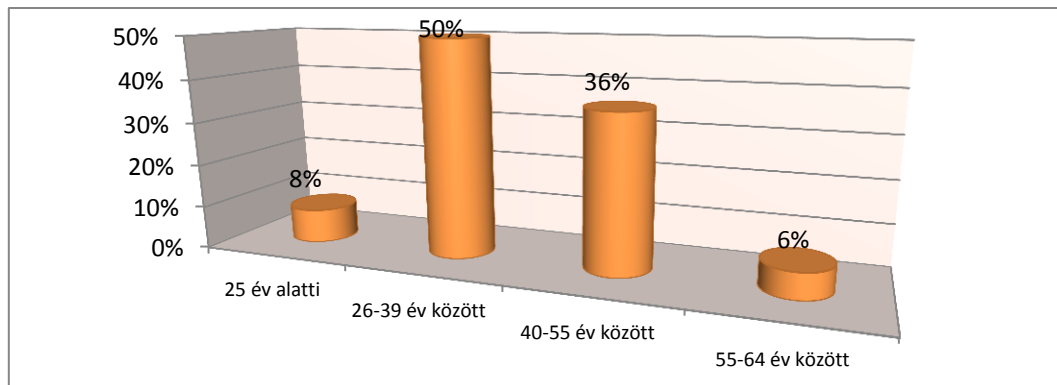
3.1. A minta összetétele a távmunkában dolgozók tekintetében

A mintában szereplő válaszadók többsége, azaz 70%-a férfi, a többi 30%-a nő. Ez az arány a közeljövőben remélhetőleg változni fog, így a nőknek is több lehetőségük lesz majd távmunkában dolgozni. Ez az arány országosan is értelmezhető. Az előbbi arány okai többek között, hogy több férfi dolgozik műszaki területen, mint nő, és a távmunkában dolgozók többsége ezen területen kerül alkalmazásra. A minta megoszlását nemek szerint az alábbi ábra szemlélteti.

1. ábra: A nemek szerinti megoszlás
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50, 2012, N = 50

Távmunkában nem csak műszaki területen dolgozók dolgozhatnak, hanem humán területen is jellemző a távmunka. Gondoljunk csak egy design, logó elkészítésére, de a mai technológiának köszönhetően akár távolról is képesek vagyunk marketing kampányok lebonyolítására, mivel minden hardver és informatikai programok rendelkezésünkre állnak. A továbbiakban a minta korcsoportok szerinti megoszlását mutatom be.

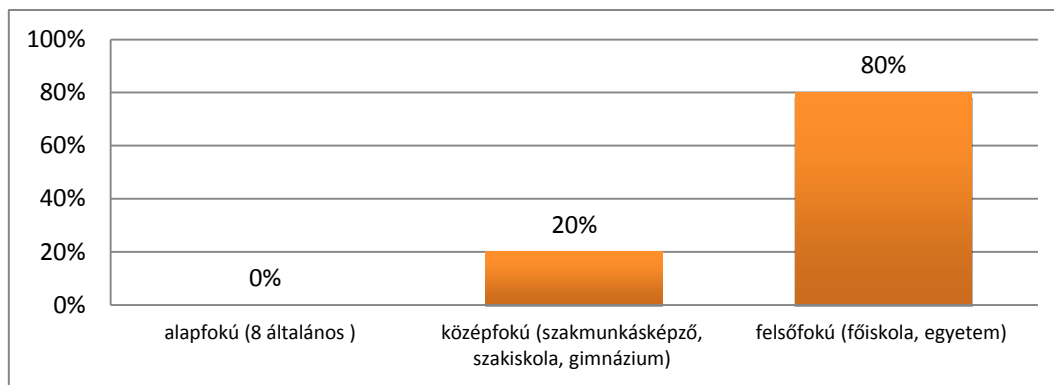
2. ábra. A távmunkában dolgozók életkora
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50, 2012, N = 50

A távmunkában dolgozók életkora is fontos szerepet játszik. A 25 év alatti korosztálynak csak a 8%-a dolgozik távmunkában a minta alapján. Ez a szám igen alacsony, mert a fiataloknak több lehetőségük lenne távmunkában dolgozni, mint az idősebb korosztálynak. Nem csak a műszaki affinitás miatt, de a nyelvtanulás szempontjából is könnyebben tudnak távmunkában dolgozni.

A 26-39 év közötti korosztály fele dolgozik távmunkában a kapott eredmények alapján, mivel a fiatalok és a digitális társadalomban élnek.

A következő, 40- 55 év közötti korosztály 36%-a dolgozik távmunkában. A munkatapasztalat megengedi, hogy ők távmunkában dolgozzanak.

Az 55os-64 év közötti korosztály csupán 6%-a dolgozik, távmunkában ennek okai lehetnek, hogy nagyon kevésen értenek a számítógéphez ebben a korban. Az idősebb korosztálynak problémát jelent a számítógép használata. Bizonyos idős embereket kifejezetten idegesíti s nem is szeretne megtanulni hogyan, kell használni a számítógépet és a számítógépes programokat.

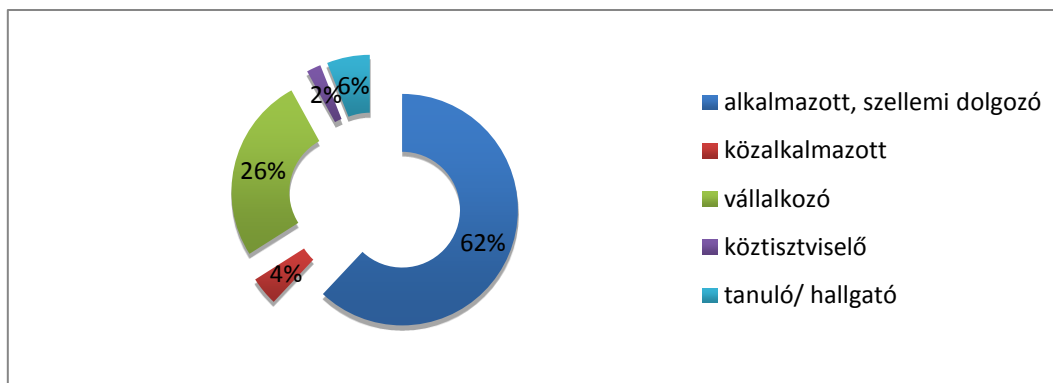

3. ábra. A távmunkában dolgozók legmagasabb iskolai végzettsége
 Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A minta alapján a távmunkában dolgozók 80%-a felsőfokú végzettségű. A maradék 20%-ot csak a középfokú végzettséggel rendelkező dolgozók teszik ki. Sajnos a 8 általánossal rendelkező emberek nem vesznek részt a távmunkában eddig. Az adatokból az is kiderül, hogy csak olyan munkavállalók számára adatik meg a lehetőség, akik legalább közép-, de inkább felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

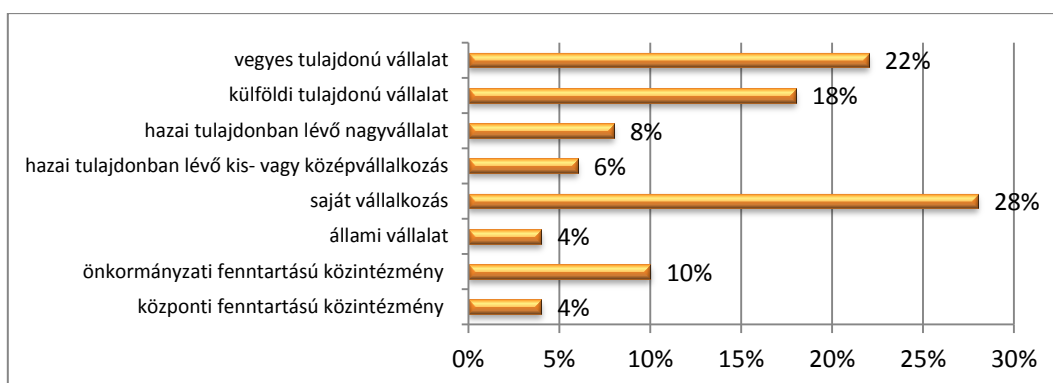
Holott írni, olvasni tudnak az alapfokú végzettséggel rendelkezők is, ha bárki lehet 8 általánossal polgármester esetleg parlamenti képviselő is, de találkozhatunk olyan esettel is, hogy egy posta fiókvezetését 8 általánossal rendelkező személy látja el, ezért érhetetlen az a tény, hogy nem kapnak esélyt az alapfokú végzettséggel rendelkező munkavállalók a távmunkában való részvételre.

Kíváncsi voltam a kérdőívet kitöltő munkavállalók foglalkozására is. A válaszadók 62%-a alkalmazott szellemi dolgozó. A másik nagy csoport 26%-kal a vállalkozók csoportja, akik saját vállalkozásukban dolgoznak. A megkérdezettek 6%-a tanuló vagy hallgató, 4 %-a közalkalmazott és csak 2%-a a köztisztviselő. A minta foglalkozás szerinti megoszlását az alábbi ábra szemlélteti.

4. ábra. A távmunkában dolgozók legmagasabb iskolai végzettsége
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A foglalkozás után a munkahely típusára is rákérdeztem, a minta e szempont szerinti megoszlását az alábbi ábra mutatja.

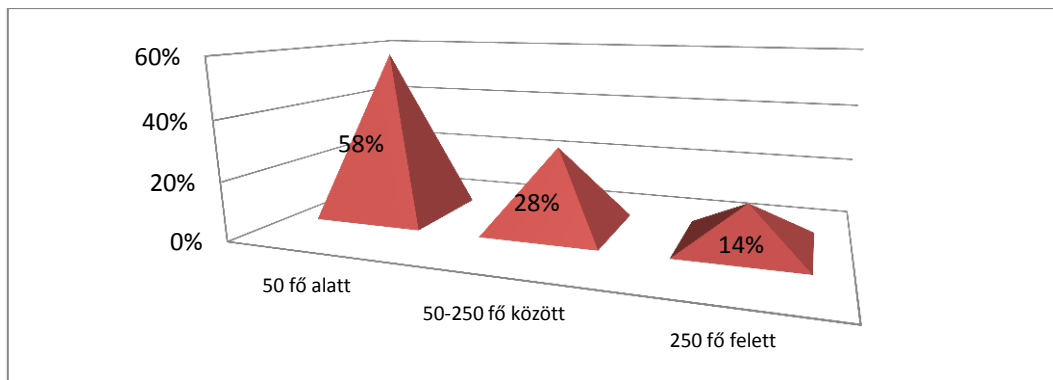

5. ábra. A távmunkában dolgozók munkahelye
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A távmunkában dolgozók többsége 28%-a saját vállalkozásában tevékenykedik. Vegyes tulajdonú vállalatoknál a megkérdezettek 22%-a, külföldi tulajdonú vállalatoknál 18%, a hazai tulajdonban levő nagyvállalatnál 8%, hazai tulajdonban levő kis és közepes vállalatoknál a 6% dolgozik. Állami vállalatoknál a válaszadók 4%-a dolgozik, önkormányzati fenntartású közintézményben a válaszadók 10%-a, és a központi fenntartású közintézményeknél pedig csak 4% dolgozik.

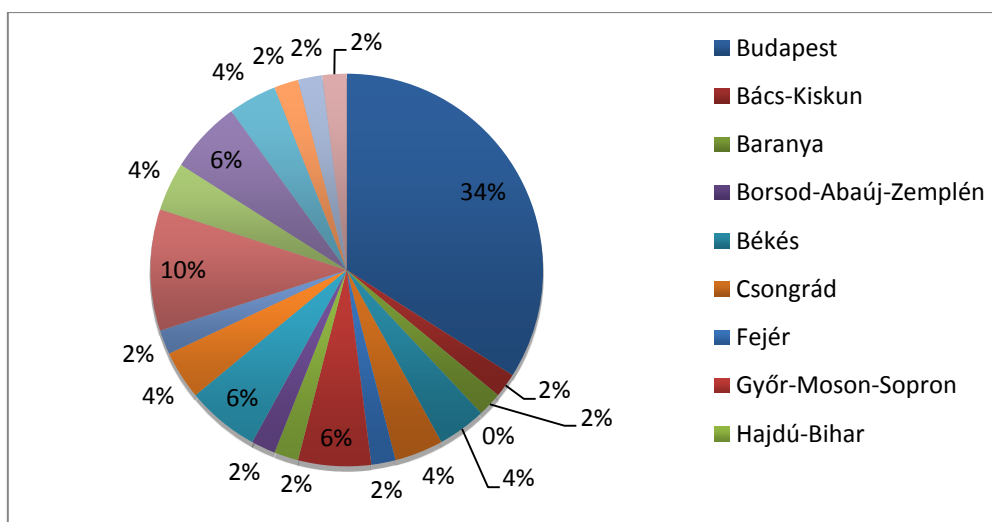
A munkahely típusa után kíváncsi voltam az adott munkahelyen dolgozók létszámára is. Ezek alapján elmondható, hogy a megkérdezetteknek az 58%-a 50 fő alatti munkahelyen dolgozik,

míg 28% 50-250 fő között, és 14% pedig a nagyobb, több mint 250 főt alkalmazó vállalatnál dolgoznak.

6. ábra. A távmunkában dolgozók munkahelye
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A minta lakóhely szerinti szegmentációjából kiderül, hogy a válaszadók többsége, azaz 34%-a a fővárosban lakik, a legtöbben Pest megyében laknak, ami a minta 10 %-át teszi ki. De elvértve minden megyében dolgoznak távmunkában kivéve Borsod- Abaúj- Zemplén megyét. A Budapest és Pest megye után a legtöbben Szabolcs-Szatmár-Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok és Győr-Moson-Sopron megyében dolgoznak távmunkában, ami megyénként 6%-og jelent. A minta lakóhely szerinti szegmentációját az alábbi ábra mutatja részletesen.

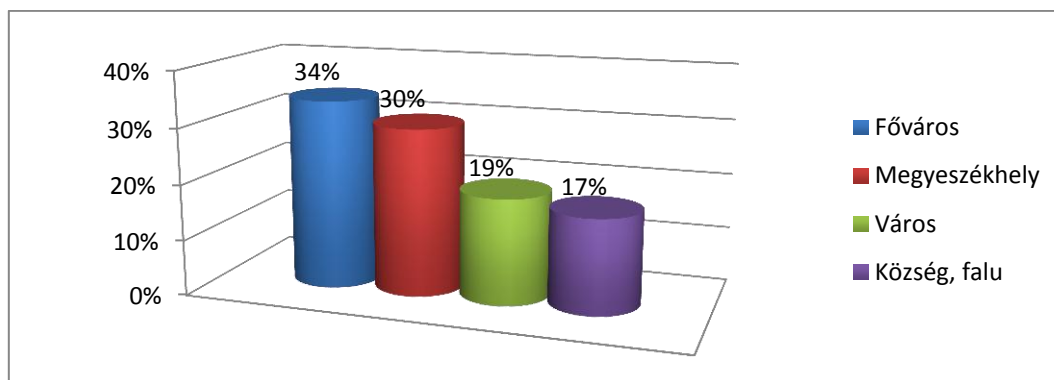

7. ábra. A távmunkában dolgozók lakóhelye
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Amint az előbbi ábra is mutatja, a fővárosban dolgoznak a legtöbben távmunkában, 34%-uk. Ennek okai lehetnek a főváros köré centralizálódás is. Ennek megszüntetésére a távmunka nagyban hozzájárulhat. Több lehetőség közül választhat a munkaadó, lehet, hogy heti 3 alkalommal esetleg heti egyszer kell a munkavállalónak a munkahelyen megjelennie, vagy havonta. Ez mind költség mind környezet védelem szempontjából hasznos.

A megyeszékhelyen dolgozók az egész 30%-át teszik ki. A városokban 19%-uk míg a községekben és falvakban 17%-a dolgozik távmunkában.

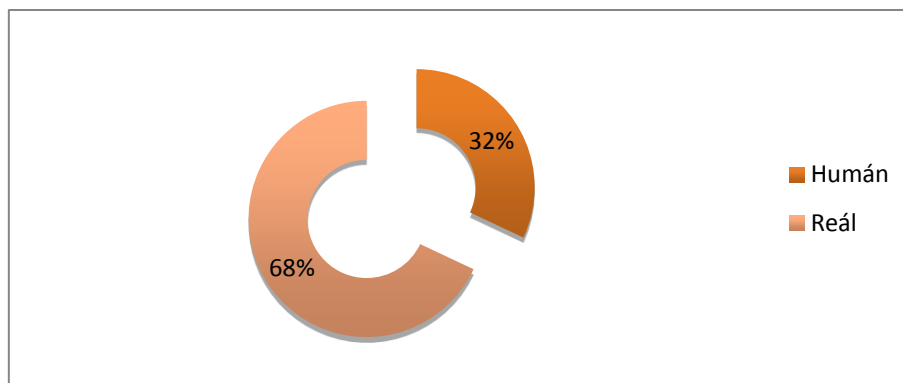
A községekben és falvakban azért lehetséges, hogy ilyen kicsi ez a szám, mert még nem terjedt el a távmunka annyira, mint külföldön. A távmunka lehetőséget ad arra, hogy a falvakban élők felzárkózzanak. Ne legyen annyira nagy különbség aközött, hogy valaki vidéken él és aközött, hogy valaki városban él. Mivel nem mindenki szereti a nagy városok zaját. Vidéken sokkal tisztább a levegő, csend és nyugalom van ez sokkal jobban hat az emberek többségére és a munkájukra is.

8. ábra. A távmunkában dolgozók lakóhelye
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A dolgozók többsége 68%-a valamilyen reálterületen dolgozik és csak 32%-uk dolgozik humán területen.

Ez annak a következménye lehet, hogy több férfi töltötte ki a tesztet. De ezt nem lehet állítani, hiszen vannak olyan nők is, akik reálterületen dolgoznak. De mint tudjuk ennek az aránya nagyon alacsony. Remélhetőleg a férfiak és nők arány 50- 50%-ra egyenlítődik ki a reálterületeken is. Remélhetőleg egyre több nő, választja a műszaki területeket. A vegyes munkahely jobb közérzetet biztosít. A kutatásból az nem derült ki, hogy hány százalék nő dolgozik reálterületen és hány százalék férfi humán területen.

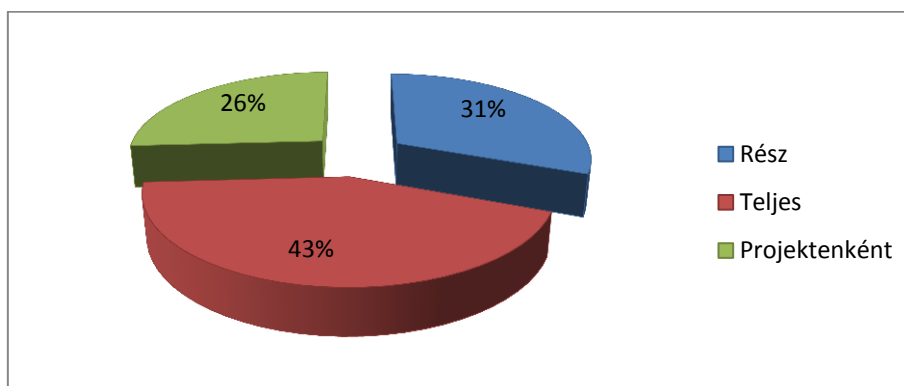

9. ábra. A távmunkában dolgozók munkaterülete
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A válaszadók 43%-a teljes munkaidőben dolgozik, míg 31%-uk rész munkaidőben és csak 26%-uk dolgozik projektekben. Akik részmunka időben és projektekben is dolgozik egyszerre az nem feltétlenül zárja ki egymást.

A részmunkaidőben dolgozók aránya meglepően magas. De ez nagyon jó arány, hiszen így lehetőségük van olyan embereknek is dolgozni, akiknek nincsen idejük teljes munkaidőben dolgozni, mint például a tanulók és a kismamák.

A projekt munkaidő aránya nem meglepő, hiszen többen dolgoznak műszaki területeken, ami összefügghet ezzel az aránnyal.

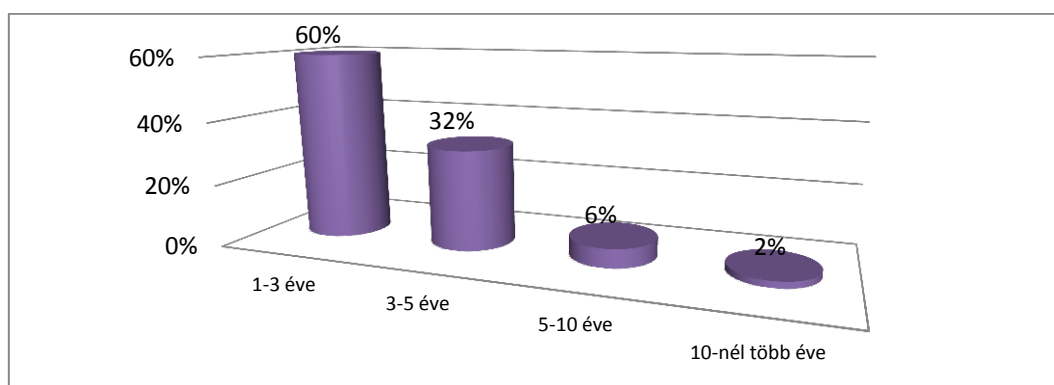
10. ábra. A távmunkában dolgozók munkabeosztásuk
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A távmunka még gyerekcipőben jár Magyarországon, ezt mutatja a következő ábra is. A válaszadók 60%-a dolgozik 1-3 éve távmunkában, gondolom, ennek az lehet az oka, hogy egyre olcsóbbak az elektronikai készülékek. S így mindenki számára elérhetőek már. 3-5 éve a válaszadók 32%-a dolgozik, s csak 6%-uk 5-10 éve. A minta alapján 2%-uk dolgozik csak

több mint 10 éve. A válaszadók többsége azaz, 92 %-uk dolgozik 1-5 év között távmunkában. 8%-uk csak 5 évnél több ideje.

Ez igen kicsi szám, mivel Amerikában már az 1970-es évektől kezdve dolgoznak távmunkában, annak már 42 éve.

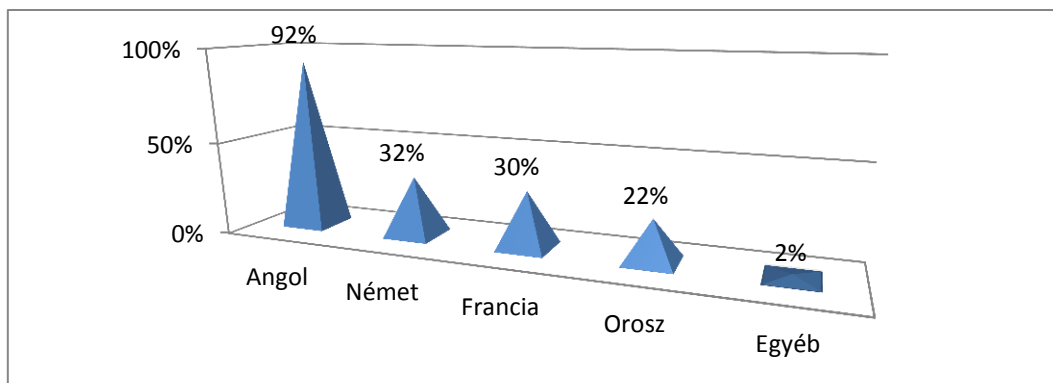
Igaz, idő kellett ahhoz, hogy Amerikából érkezzen, és Magyarországon is csak 22 éve volt rendszerváltás, hogy az információk és a menedzsmentszokások is beépüljenek a munkapiacra. A másik lehetséges okok között az is előfordulhat, hogy még 5-10 éve nem annyira sok embernek volt számítógépe, mint mostanában.

11. ábra. A távmunkában eltöltött évek
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A kutatásból az is kiderül, hogy a válaszadók 92%-a beszél legalább angolul 32%-uk németül, 30%-uk franciául, 22%-uk oroszul és 2%-uk egyéb más nyelveken is. A felmérés megmutatja, hogy nem csak egy nyelvet beszélnek, lehetnek olyanok is, akik több nyelven is beszélnek.

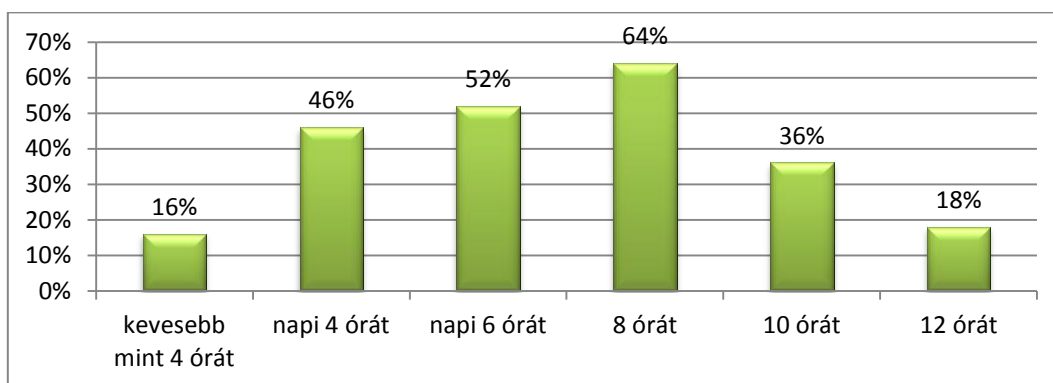
Az eredmény számomra nem meglepő, hiszen a kutatásban résztvevők 80%-a felsőfokú végzettségű. A kutatásból az is kiderül, hogy a válaszadók csupán 8%-a nem beszél angolul. De lehetséges, hogy másik nyelveken beszél. Az angol mellett a németül beszélők vannak a legtöbben. Ennek okai között lehetséges az oktatás vagy az, hogy Németországban is működik a távmunka.

12. ábra. A távmunkában dolgozók milyen nyelveken beszélnek
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A minta alapján átlagosan napi 8 órát dolgoznak az emberek, de ez eltérő lehet, hiszen akik projekteken dolgoznak, lehet, hogy napi 12 órát is dolgoznak egy nap, de lehet, hogy másnap csak 4-et vagy 6-ot. De a válaszadók többsége 64%-a 8 órát dolgozik, csak 16%-uk 4 óránál kevesebbet. A két szélsőséges érték szinte megegyezik, 2%-kal térnek csak el egymástól.

A minta munkaidő szerinti szegmentációját az alábbi ábra mutatja részletesen.

13. ábra. A távmunkában dolgozók munkaideje
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

3.2. A kutatás eredményei a távmunkában dolgozók véleménye alapján

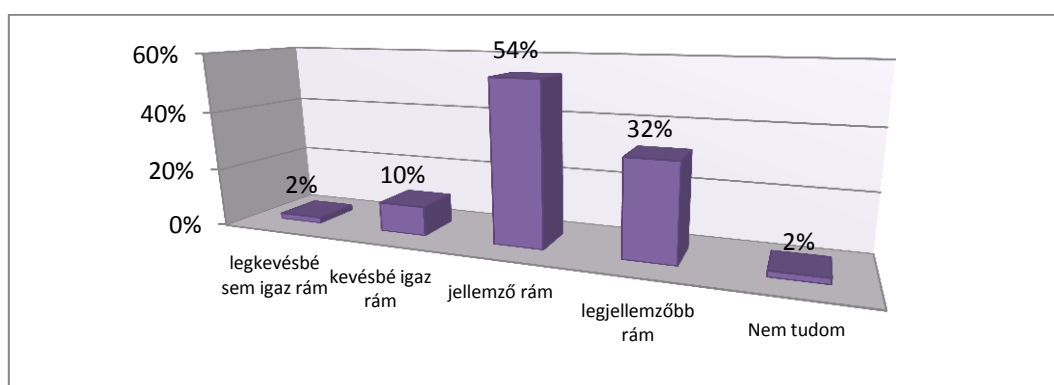
Az alábbi fejezetben, a távmunkában dolgozók által kitöltött kérdőív eredményeit mutatom be. Az eredményeket a feltett kérdések alapján szemléltetem a válaszadók véleményeinek tükrében.

3.2.1. Távmunka megítélése

A válaszadóktól megkérdeztem, hogy hasznosnak gondolják-e egyáltalán azt a munkaformát, amelyben dolgoznak. A válaszadók 2%-a érzi, úgy, hogy számára nem hasznos a távmunka. Ennek okai lehetnek többek között az, hogy nem tudja megfelelően beosztani az idejét vagy egyéb problémák miatt, érzi így. A minta alapján 10%-uk kevésbé igaznak érzi az állítást. Összevetve a két adatot azt tapasztaljuk, hogy az 50 főt érintő kutatásból a válaszadók 12%-a érzi vagy gondolja úgy, hogy nem megfelelő számára ez a foglalkoztatási forma.

A kérdőívet kitöltők 54%-a érzi úgy, hogy hasznosnak gondolja a távmunkát és 32%-uk teljes egészében egyetért az állítással. Összegezve a válaszadók 86%-a hasznosnak gondolja a távmunkát. A válaszadók csupán 2%-a nem tudja a választ a kérdésre.

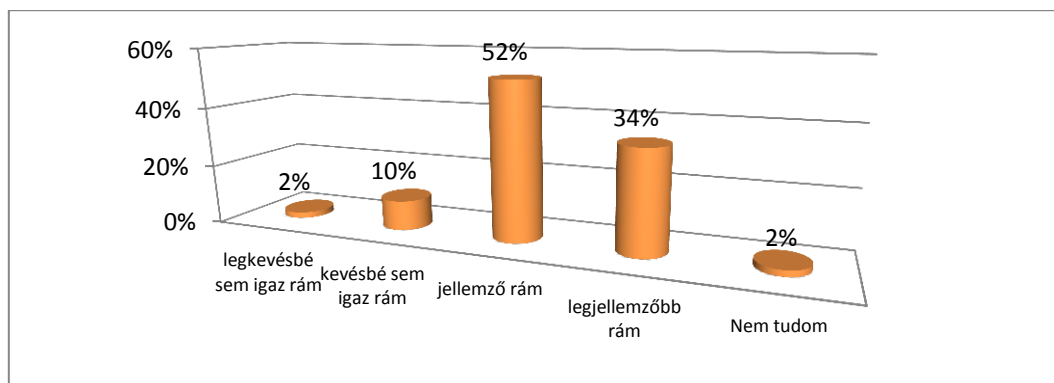
A fent leírtakat a következő ábrán láthatjuk.

14. ábra. A távmunkában dolgozók hasznosnak gondolják-e a távmunkát

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A válaszadók 86%-a érzi, jobban magát mióta távmunkában dolgozhat. A válaszadók 52%-a „legkevésbé sem igaz rám”, 34%-uk pedig „legjellemzőbb rám” választ jelölte meg. A vélemények alapján az is egyértelmű, hogy a távmunkában dolgozók mindössze 12%-a érzi úgy, hogy nem szolgál a távmunka a javára, azaz úgy érzi a közérzete inkább romlott azóta, amióta ebben a munkaformában dolgozik. A jobb közérzet következménye lehet az is, hogy jobb teljesítményű munkát végeznek a munkavállalók. Az előbbieket az alábbi ábra szemlélteti.

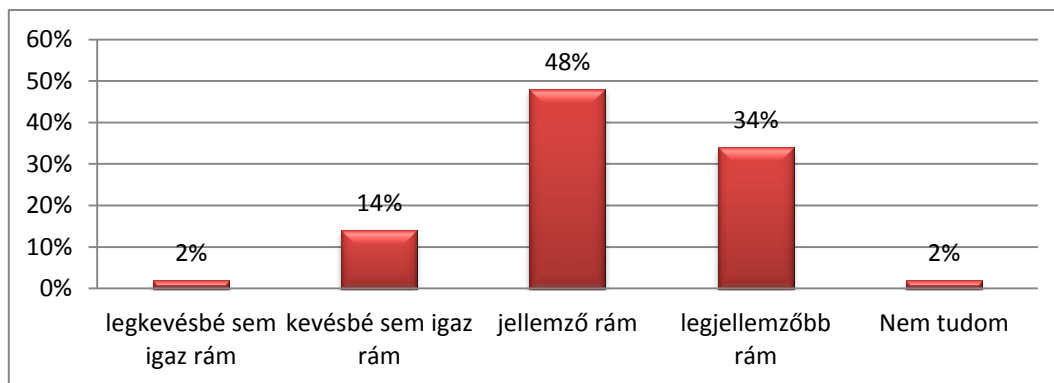
15. ábra. A távmunkában dolgozók közérzete

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A válaszadók 2%-a egyáltalán nem sportol többet mióta távmunkában dolgozik és 14%-uk se sportol többet mióta távmunkában dolgozik. Ennek az eredménynek több okai is lehetnek. Egyik lehetséges ok, hogy azok akik így válaszoltak azok már rendszeresen sportoltak munka mellett és a távmunka nem változtatott sportolási szokásain, hanem a szabadidejét másra fordította. Másik lehetséges ok lehet az, hogy egyáltalán nem sportolt az illető és ezen a szokásán a távmunka sem segített.

A minta alapján a 48%-a többet sportol mint előtte, 34%-a teljes mértékben jellemző rá. Ennek okai lehetnek, hogy ez a szám magas, hogy több szabadidővel rendelkeznek a távmunkában dolgozók. 2%-uk nem tudja, hogy többet sportol azóta, hogy távmunkában dolgozik.

A következő ábra a sportolási szokásait mutatja be.

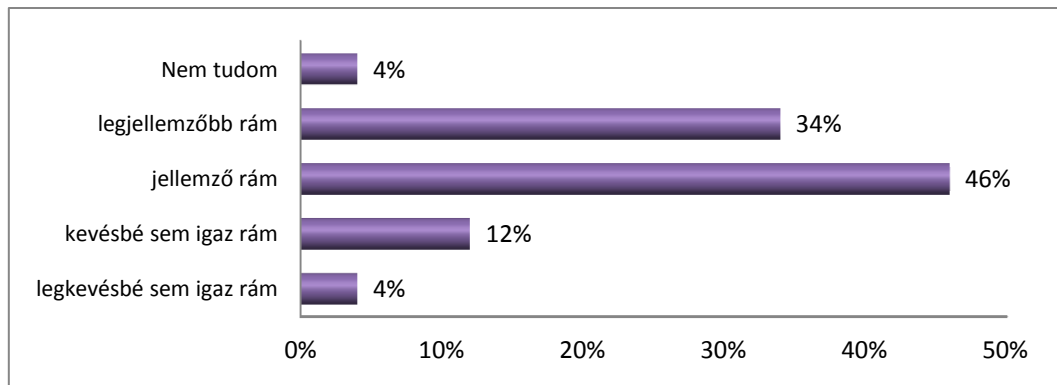
16. ábra. A távmunkában dolgozók sportolási teljesítményük
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Kreativitás alatt nem csak a művészi elemeket értem (írok, grafikusok stb.), hanem például egy ház megtervezését, de akár ide sorolhatnánk alkalmazások, programok vagy a marketing kampányok megtervezését is. Gondoljunk csak egy jól kitalált marketing szlogenre, ami bevételt hoz a vállalatnak.

A válaszadók 4%-a egyáltalán nem érzi magát kreatívabbnak 12%-uk kevésbé érzi igaznak az állítást. Ez összességében a válaszadók 16%-a nem ért egyet az állítással. Ennek több oka is lehet. Egyik oka lehet az, hogy eddig is olyan tevékenységet látott el amely, kreativitást igényelt.

A válaszadók 46%-a érzi igaznak az állítást és 34%-uk teljes mértékben egyetért az állítással. Amint azt a véleményekből is látszik a távmunka, segíti a kreativitást. Személyes tapasztalatból is megerősíthetem ezt a véleményt. A válaszadók csupán 4%-a nem tudja, hogy jobb lett-e a kreativitása vagy sem.

Összegezve a fentieket a válaszadók 80%-a kreatívabbnak érzi magát mióta távmunkában, dolgozik 16%-uk nem érez változást a kreativitás terén. Kicsiny százalékban vannak azok, akik nem tudják a választ, azaz 4%-an.

17. ábra. A távmunkában dolgozók kreativitása

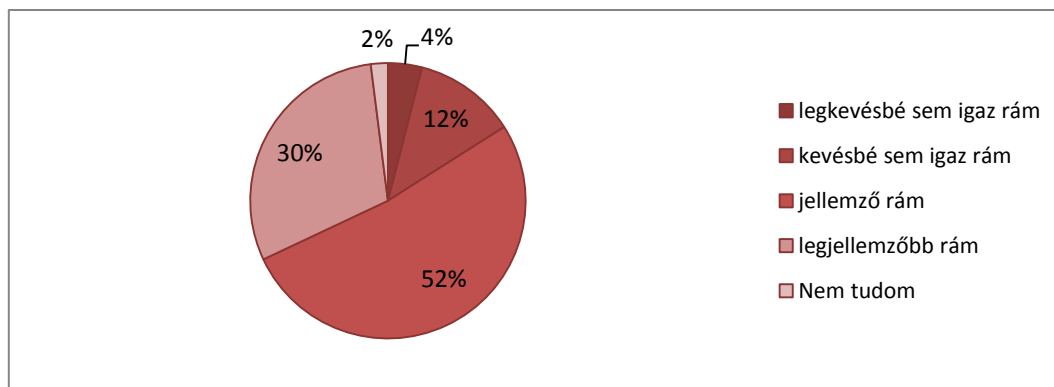
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A munka minőségén azt értem, hogy a munkát adók, legyen az a vezető vagy bedolgozásnál a megrendelő, aki kéri a munkát elégedett a dolgozóval. De nem csak a munkát adónak kell elégedettnek lennie, hanem a munkavállalónak is. Hiszen ha valaki nem szereti a munkáját, annak meglátszik az eredménye.

A megkérdezettek 4%-a nem érzi úgy, hogy jobb minőségű munkát készítene 12%-uk kevésbé érzi igaznak az állítást. Ennek is több okai lehetnek. Lehetséges okok között szerepelhet, hogy mindig is jó munkát készített s nem érzi a javulást vagy a fejlődést.

A továbbiakban szeretném bemutatni azokat a véleményeket, melyek úgy érzik, hogy javult a munkájuk minősége mióta távmunkában dolgoznak. A megkérdezettek 30%-a érzi úgy, hogy javult a munka minősége és 52%-uk teljes mértékben egyetért az állítással. Ezek az arányok megmutatják, hogy a távmunkában dolgozó személyeknek a munkaminősége javult. Ha jobb minőségű munkát végeznek az mindkét fél számára előnyös.

Összegezve az előbbieket a válaszadók 82%-a úgy gondolja, hogy jobb minőségű munkát végez, mióta távmunkában dolgozik és csak 14%-uk szerint nem változott a munka minősége. 2%-a a válaszadóknak nem tudja a választ.

18. ábra. A távmunkában dolgozók munka minősége

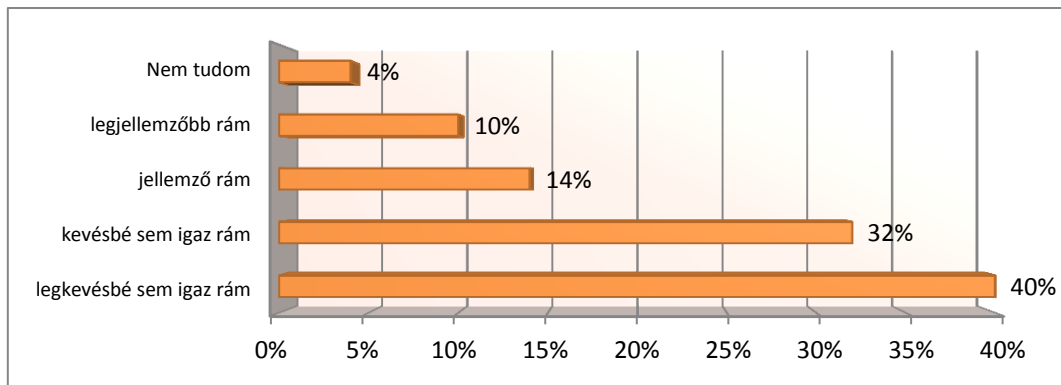
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A távmunkának egyik lehetséges hátrányai között az is szerepelhet, hogy többet dolgozik, mintha a munkahelyéről tenné. Azért annyi bizonyos, hogy ténylegesen a munkahelyen a dolgozók nem dolgozzák le a napi 8órát (cigaretaszünet, illemhely használata, ebédszünet, csevegés a munkatársakkal, néha a meetingek is). A túl sok szabadság miatt az ember elkényelmeskedhet. Persze vannak olyanok, akik nem, sőt jobban teljesít a szabadság miatt.

A megkérdezettek 16%-ra igaz az, hogy többet dolgozik mióta távmunkában, dolgozik. Ennek okai lehetnek az általam előbb felsoroltak. 20%-uk érzi úgy, hogy egy kicsivel többet dolgozna.

A megkérdezettek 30%-a nem érzi, úgy, hogy többet dolgozna, mióta távmunkában dolgozna, és 30%uk egyáltalán nem tapasztalja ezt.

Összefoglalva a válaszadók 60%-a gondolja úgy, hogy nem dolgozik, többet mintha a munkahelyén dolgozna. 38%-uk gondolja úgy, hogy többet dolgozik, mintha a munkahelyéről dolgozna. 4%-uk pedig nem tudja.

19. ábra. A távmunkában dolgozók munkamorálja

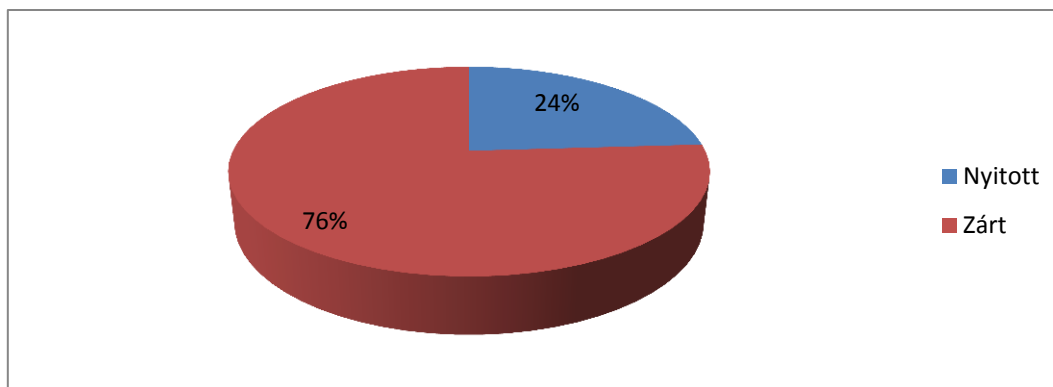
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

3.2.2. Informatikai felkészültség

Ebben az alfejezetben az informatikai felkészültséget vizsgáljuk, akik távmunkában dolgoznak felkészültek-e informatikailag is a távmunkára. Az is lehetséges, hogy távmunkában dolgoznak, de nem piacképes a tudásuk és tovább kéne képezni őket. Ha továbbépezzük az alkalmazottainkat, akkor egyfajta hűség is kialakul a cég iránt. Plusz a munkája minősége is javul.

A választ adók többsége zárt platformon dolgozik 76%-uk és csak 24%-uk dolgozik valamilyen nyitott operációs rendszeren. Ennek okai között többek között az lehet, hogy a cégek többsége preferálja inkább a zárt rendszereket, mert biztonságosnak ítélik meg.

A másik ok között az is szerepel véleményem szerint, hogy a zárt rendszerekhez különféle kiegészítő szolgáltatások is nyújt a kínáló cég. Többek között segítségnyújtást (support-ot), ha az ügyfél valamilyen oknál fogva hibába ütközik. Az okokon gondolkodva eszembe jutott, hogy ha a zárt rendszeren hibát jelzünk, azt megpróbálják minél előbb elhárítani, megjavítani.

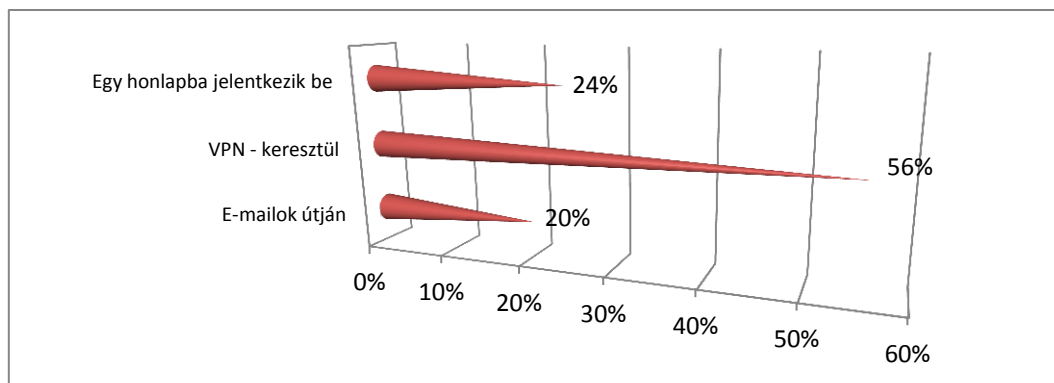
20. ábra. A távmunkában dolgozók operációs rendszere
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Többféleképpen láthatjuk el a feladatainkat, ha távmunkában dolgozunk. A kutatásban csak három leggyakoribb módot ajánlottam fel kiválasztásul. Egyik módja a távmunkában dolgozók elkészült munkáit továbbjuttatni a honlapba való bejelentkezés. Itt a megfelelő titkosítások szükségesek, minimum egy HTTPS-es kapcsolat.

A másik módszer a VPN amikor, a munkaadó hozzáférést biztosít a munkavállalónak arra, hogy becsatlakozzon a központi rendszerbe. E módszer segítségével a munkavállalónak olyan jogai vannak amilyen az irodájában is, lenne. A monitorján ugyanaz a informatikai környezet jelenik meg.

E-mail-ok útján történő munkavégzés kevésbé biztonságos, de most már arra is nagy hangsúlyt fektetnek bizonyos nagyobb e-mail rendszerek (pl.: Gmail), lehetőségünk van kettős autentikációra. Nem csak egy másodlagos e-mail cím megadása, hanem már a mobil telefonunk generál egy kódot és azzal erősíthetjük meg a fiók beállításokat is.

A válaszadók 56%-a VPN-n keresztül csatlakozik be a vállalat munkafolyamataiba, 24%-uk egy titkosított honlapba, jelentkezik be, és ott intézi a munkafolyamatokat, míg 20%-uk e-mailok útján végzi a munkáját.

21. ábra. A távmunkában dolgozók feladat elvégzése
 Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A következőkben szeretném bemutatni, hogy akik távmunkában dolgoznak, mennyire használják az alábbi programokat. Úgymint víruskereső, tűzfal, kémirtó és levélszemét szűrő programok.

Elsőnek is szeretném bemutatni a víruskereső programok használatát. A megkérdezettek 46%-a használja, és fontosnak tartja. 48%-uk kevésbé tartja fontosnak, de megtalálható a számítógépén. 2%-uk kevésbé tartja fontosnak, de még megtalálható a számítógépén 4%-a teljesen feleslegesnek érzi és lehetséges, hogy nem is található meg a számítógépén. Senki sem válaszolta azt, hogy nem tudja.

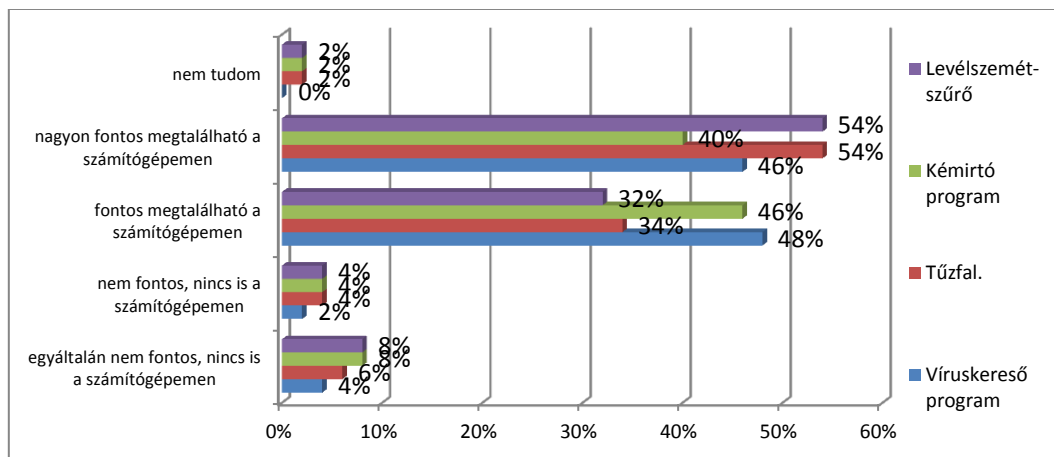
Összegezve tehát a vírusíró a megkérdezettek 94%-a használja, 8%-uk egyáltalán nem használja és esetleg még fel, sincs telepítve.

A megkérdezettek 54%-a használja, és fontosnak tartja a tűzfalat. 34%-uk kevésbé tartja fontosnak, de megtalálható a számítógépén a tűzfal. 4%-uk kevésbé tartja fontosnak, de még megtalálható a számítógépén 6%-a teljesen feleslegesnek érzi és lehetséges, hogy nem is található meg a számítógépén. 2%-uk pedig nem tudja.

Összegezve tehát a tűzfalat a megkérdezettek 88%-a használja, 10%-uk egyáltalán nem használja és esetleg még fel, sincs telepítve. 2%-uk pedig nem tudja.

A kémirtó programmal kapcsolatosan a válaszadók 40%-a használja, és fontosnak tartja. 34%-uk kevésbé tartja fontosnak, de megtalálható a számítógépén. 4%-uk kevésbé tartja fontosnak, de még megtalálható a számítógépén 8%-a teljesen feleslegesnek érzi és lehetséges, hogy nem is található meg a számítógépén. 2%uk pedig nem tudja.

Összegezve tehát a vírusíró a megkérdezettek 74%-a használja, 12%-uk egyáltalán nem használja és esetleg még fel, sincs telepítve. 2%-uk pedig nem tudja.

22. ábra. A távmunkában dolgozók számítástechnikai programok használata
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A levélszemét szűrő programmal kapcsolatosan a megkérdezettek 54%-a használja, és fontosnak tartja. 32%-uk kevésbé tartja fontosnak, de megtalálható a számítógépén. 4%-uk kevésbé tartja fontosnak, de még megtalálható a számítógépén 8%-a teljesen feleslegesnek érzi és lehetséges, hogy nem is található meg a számítógépén. 2%-uk pedig nem tudja.

Összegezve tehát a vírusíró a megkérdezettek 86%-a használja, 12%-uk egyáltalán nem használja és esetleg még fel, sincs telepítve. 2%-uk pedig nem tudja.

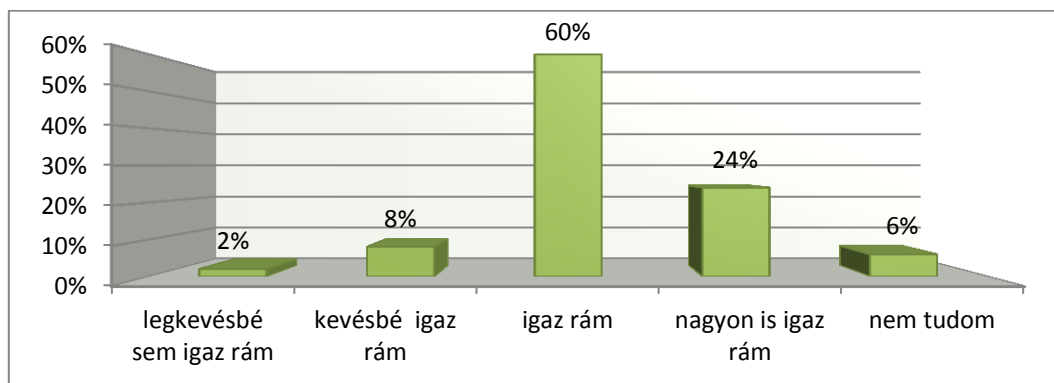
Az összes programot a többség használja, mely azt mutatja, hogy a munkavállalók többsége ügyel és védi a számítógépét. Így nehezebben esnek áldozatul egy hackertámadásnak.

Az adatok védelme igazán fontos mindkét fél számára, a munkavállalónak azért fontos, mert ha titoktartási nyilatkozatot írt alá, akkor büntetőjogi eljárás is indulhat ellene. A másik ok, amiért fontos, mivel ő készíti el az adott feladatot, ha nem megfelelően védi, akkor illetéktelen kezekbe kerülhet, és az illetéktelenek használhatják fel és védik le a nevükön.

A megkérdezettek csupán 2%-a érzi, úgy, hogy nem megfelelően védené az adatai, és csak 8%-uk gondolja úgy, hogy kevésbé védi az adatokat. Ez a mintának a 10%-át teszi ki. A válaszadók csupán 6%-a nem tudja, hogy megfelelően védi-e az adatait vagy sem.

A nagyobb részét azok teszik ki, akik úgy gondolják, hogy megfelelően védik adataikat. Azaz a megkérdezettek 60%-a gondolja úgy, hogy megfelelően védi adatait, és 24%-uk gondolja úgy, hogy teljes mértékben jól védi az adatait.

Tehát a válaszadók többsége odafigyel, hogy megfelelően védje az adatait, a válaszadók 84%-a úgy gondolja, hogy megfelelően védi az adatait. Összesen 10%-a gondolja úgy, hogy nem ügyel megfelelően arra, hogy védje az adatokat.

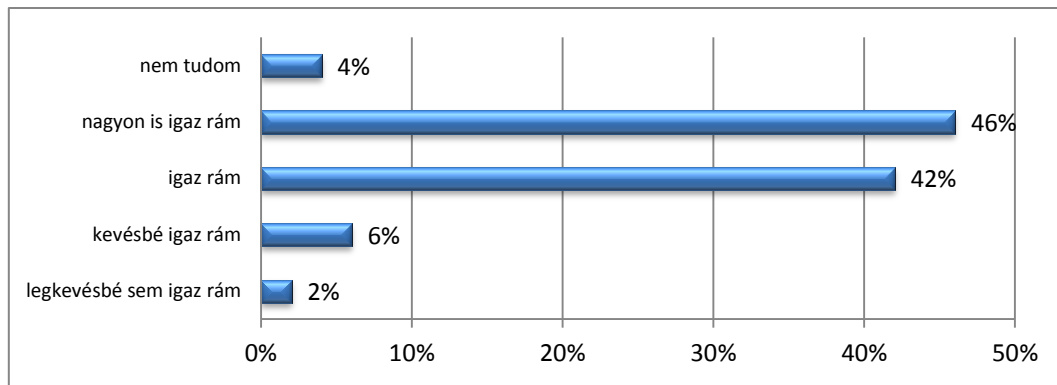
23. ábra. A távmunkában dolgozók és az adatok védelme
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Az adatok védelme mellett fontos az is, hogy ne csak az adatokat védjük, hanem folyamatosan frissítsük a rendszer által küldött frissítéseket. Ezek a frissítések tartalmazznak biztonsági frissítéseket is, amely a rendszer fejlesztésekor nem vették észre vagy nem keletkezett hiba kiküszöbölését, tartalmazza.

A válaszadók 4%-a nem tudja, hogy rendszeresen frissít-e, ez adódhat abból, hogy ha VPN-en csatlakozott be, akkor, ha a rendszer úgy konfigurálták, hogy ne jelenítse meg csak frissítse akkor a felhasználó, nem veszi észre. De azt nem tudjuk, hogy a saját gépét se frissíti-e vagy folyamatosan szervizbe viszi, s ott teszik rendbe a gépet.

A megkérdezettek, 2%-a egyáltalán nem frissít, 6%-uk ritkán frissíti a rendszert. Ez összességében a válaszadók 8%-a ami igen jó arálynak számít. Remélhetőleg ez a szám még jobban csökkenni fog.

A többség, azaz 42%-uk rendszeresen frissít, és 46%-uk mindig frissíti az operációs rendszer által küldöttet. Tehát a válaszadók 88%-a folyamatosan frissíti a rendszerét. Ami valamilyen szinten védelmet is nyújt.

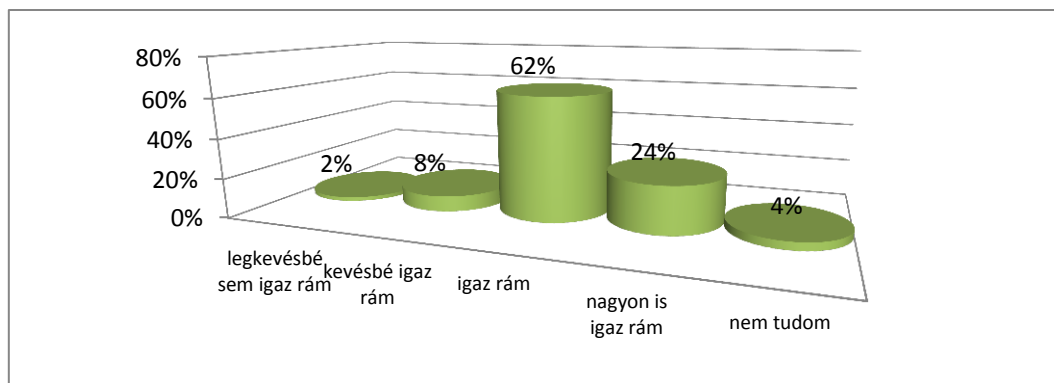

24. ábra. A távmunkában dolgozók és a rendszer frissítése
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Sokan nem szeretik, ha a számítógépen víruskereső és ellenőrző program van, de mivel szükségünk van védelemre ezért szükséges. Hiszen az internet teli van vírusokkal, trójaiakkal és egyéb kártevő programokkal, amelyek nem csak, hogy ellophatják adatainkat, de még tönkre is, tehetik a hardvereket.

A megkérdezettek 2%-a nem használ ilyen programot, 8%-ra se igazán jellemző, hogy használnák ezeket a programokat. Összegezve a válaszadók 10%-a nem használja. 4%-a a minta alapján nem tudja a választ, ez szintén adódhat abból, hogy nem ők tartják karban a számítógépet.

A maradék 88%-ka következő arányban oszlik el 62%-os arányt tesznek ki azok akik, rendszeresen frissítik és 24%-os arányt értek el, akik mindig frissítik a vírusírójukat. Ezáltal a válaszadók már csak 86%-a ügyel arra, hogy a vírusirtóját is folyamatosan frissítse, lehet, hogy azért csökkent ez a szám, mert a vírusirtók lassítják a gépet, az előző adatokhoz képest.

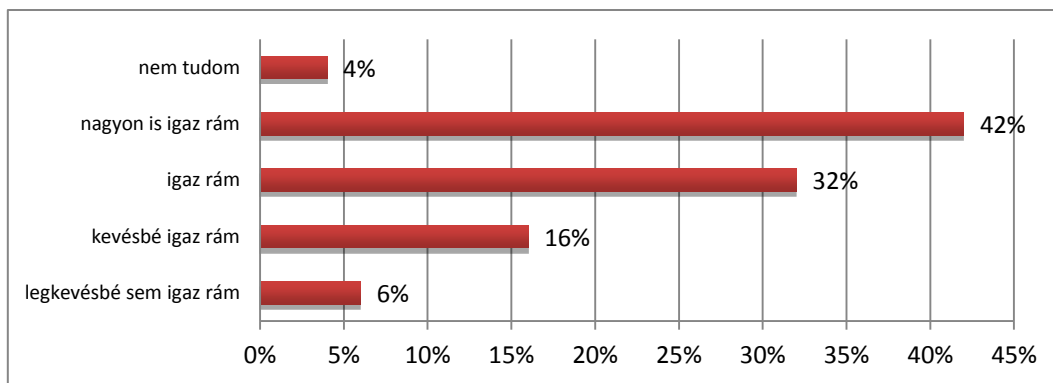
25. ábra. A távmunkában dolgozók és a vírusirtó frissítése
 Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Nem is gondolnánk, mennyi olyan hacker program található meg az interneten amelyek, számítógépeket törnek fel, de sok az olyan is, akik otthon saját fejlesztik programjait, és azokat használják. Ez a régimódi hacker korszak a mostanában divatos hackerelesi szokások közé a telefonra letöltött alkalmazásokon keresztül történnek. Így lehet bármilyen tuti biztos a védelmi rendszer egy tényező, akad. Az ember.

A megkérdezettek 4%-a nem tudja, 6%-uk nem igazán foglalkozik a támadásokkal és 16%-uk kevésbé foglalkozik vele. Ez összességében a válaszadók 26%-a akik nem tudják vagy kevésbé foglalkoznak vele. Szerintem ezzel a problémával foglalkozni kell a munkaadóknak, hiszen egy furfangosabb hacker kicsalhatja az adatokat a munkavállalóktól.

A továbbiakban a azt a csoportot mutatom be akik igenis tudomásul veszik és ügyelnek erre a jelenségre. A megkérdezettek 32%-a ügyel arra, hogy ne történjenek ilyen támadások míg 42%-uk úgy véli, hogy teljes mértékben odafigyel az ilyen dolgokra. Igazából erre a jelenségre a munkáltatók csak úgy tudnának felkészülni, ha felfogadnának egy hivatásos tanult hacker-t és folyamatosan, tesztelnék a munkavállalókat.

Összegezve a válaszadók 74%-a ügyel arra, hogy ne férjenek illetéktelenek az adatokhoz. Ez már egy rosszabb arány. Azt gondolnánk, hogy ugyan ki akarna hozzáférni a mi adatainkhoz, de nagyon sokan erre specializálódnak. Igenis ügyelni kell az ilyen támadásokra is.

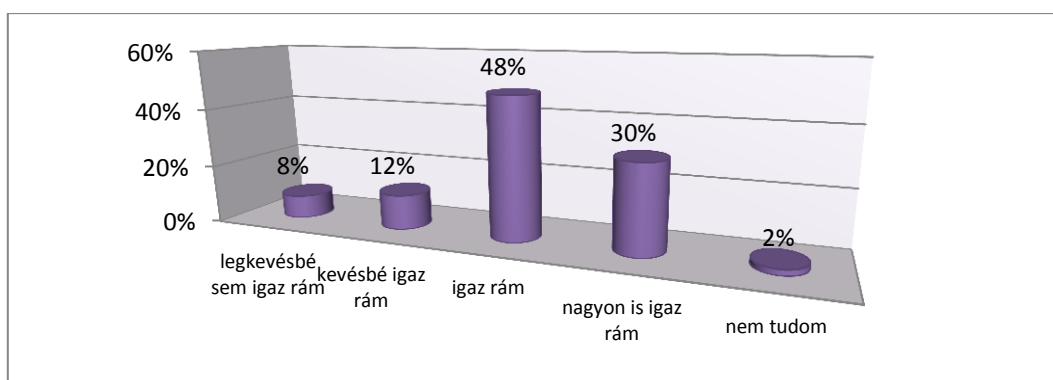

26. ábra. A távmunkában, dolgozók hackertámadások elleni védelme
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A mentések nagyon fontosak erre példa lehet a mi TDK dolgozatunk is. Én is több másolatot készítettem a fájlokról és nem csak, hogy mentéseket készítettem, de különböző helyekre is elmentettem. Esetleg ha elszállna több számítógép is akkor az internet tárolt megmarad. Olyan nagy katasztrófa nem hiszem, hogy történik, hogy minden szerver meghibásodna.

A megkérdezettek 2%-a nem tudja és 8%-a egyáltalán nem készít mentéseket, 12%-a ritkán készít mentéseket. Ez összességében a megkérdezettek 22%-a ami az előző adatokhoz képest jobb arány.

A következőkben a rendszeresen mentéseket, készítőket mutatom be. 48%-uk készít mentéseket, 30%-uk mindig készít mentéseket. Tehát a válaszadók 78%-a készít rendszeresen mentéseket. Ez nagyon jó, mert, ha véletlenül elromlik, a gép van róla biztonsági mentés.

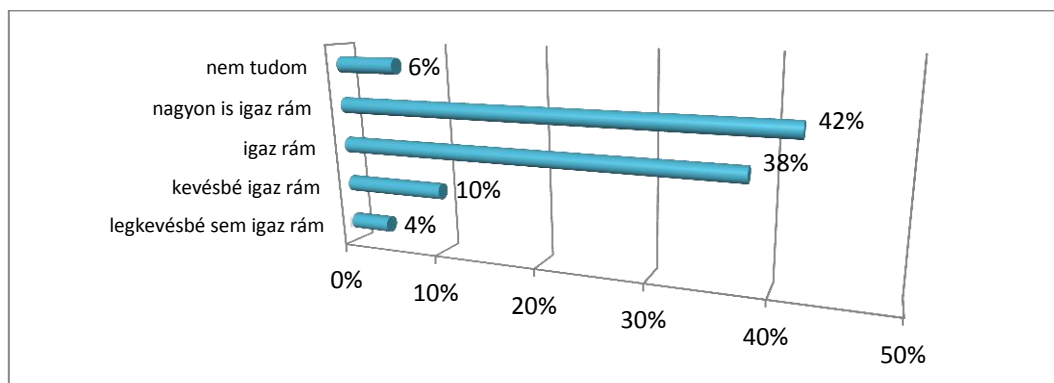

27. ábra. A távmunkában dolgozók rendszeres mentése
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Az informatikai tudás fejlesztése fontos, hiszen a programok egyre jobban a felhasználók igényeit szolgálják. Megkönnyítik a felhasználók munkavégzését ezek a programok.

A válaszadók 6%-a nem tudja, vagy nem szeretett volna válaszolni erre a kérdésre, 4%-uk nem frissíti, 10%-uk kevésbé frissítik, úgy gondolják, hogy ez elegendő ahhoz, hogy megtartsák a munkájukat, vagy az a tudás, amit megszereztek elegendőek.

A felmérés azt is bizonyítja, hogy így gondolkodó emberek kevesebben vannak. A válaszadók 38%-a frissíti tudását, és 42%-uk pedig rendszeresen. Ez nagyon jó, hiszen ha piacképes a tudásunk versenyelőnyben vagyunk, mind munkavállalóként és munkaadóként is. Amint az a felmérésből kiderül a válaszadók 80%-a folyamatosan továbbfejleszti az informatikai tudását, erre szükségük is van, hiszen a mai világban a versenyképességet az információ birtoklása jelenti.

28. ábra. A távmunkában dolgozók informatikai tudásuk folyamatos fejlesztése
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Az is fontos, hogy az informatikát is nyomon kövessük, hogy merre halad, mert hiába vagyunk például jó Pascal, Delphi stb. programozók és folyamatosan fejlesszük ebbéli tudásunkat, mert néhány helyen még programoznak benne, ha ez az informatikai rész már kihalófélben.

A kérdőívet kitöltők 6%-a nem tudja, hogy mit válasszon esetleg, vagy tényleg nem tudja., hogy nyomon követi az informatikát, 4%-uk nem követi nyomon és 12% kevésbé követi nyomon. Ez lehet annak a következménye, hogy van biztos állásuk, és még szükség van rájuk, de ki tudja, hogy ha nem fejlesztik a tudásukat később is lesz rájuk szükség?

Ezzel a szemlélettel ellentétben a válaszadók 52%-a folyamatosan frissíti és nyomon követi az informatikát és 26%-uk teljes mértékben frissíti és nyomon követi. Ennek okai lehetnek a

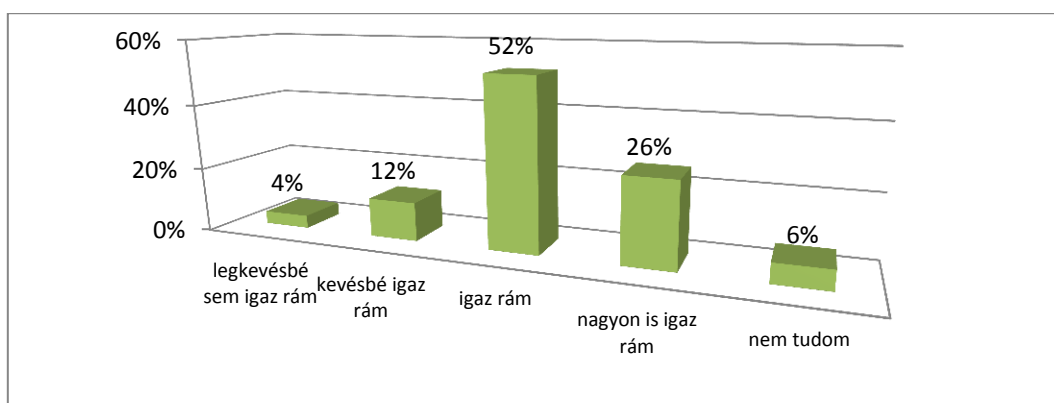
következők. Az egyik lehetséges ok, hogy olyan munkahelyük van, amely megköveteli, hogy naprakészek, legyen az informatikai újdonságok kapcsán. A másik ok lehet, az, hogy nem csak munkának tekinti a munkáját, hanem szereti is tenni és hobbija is egyben. Ide szeretnék hozzáfűzni egy idézetet.

„The best advice given to the young is: Find out what you like doing best and get someone to pay you for doing it.”

Katherine Witehorn (British journalist)

Szabad fordításban azt jelenti, hogy a legjobb tanács a fiatalokhoz, hogy találják meg azt, amit a legjobban szeretnek tenni és találjanak valakit, aki fizet érte, hogy azt tegyék, amit szeretnek.

Szerintem nem csak az a fontos, hogy valaki fejlessze az informatikai tudását, hanem hogy nyomon is kövesse azt. A válaszadók 78%-a követi nyomon az aktuális informatikai híreket, mivel nem elegendő a saját szakmánkban az informatikai újdonságokról értesülni.

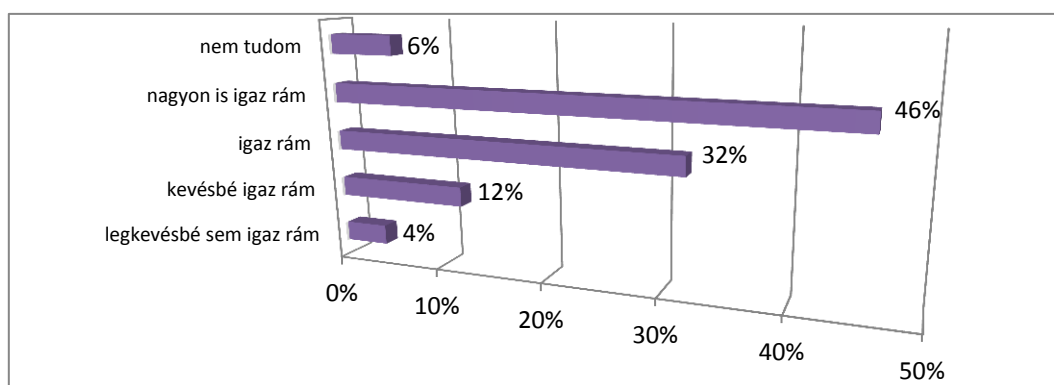
29. ábra. A távmunkában dolgozók informatika nyomon követése
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Amint az előbb is említettem, nem elég az informatikát nyomon követni, de a legújabb programokat érdemes használni. Mert a világ folyamatosan változik, felgyorsult a tudás szerzése, továbbfejlesztése is.

A válaszadók 6%-a nem tudja, hogy a legújabb programokkal dolgozik, vagy nem akarta elmondani, hogy nem azokkal rendelkezik, ezért választotta. A kisebb arányban a válaszadók 4%-a nem a legújabb programokkal rendelkezik, 12%-uk még kevésbé rendelkezik a legújabb programokkal. Ennek több oka is lehet. Lehetséges ok többek között szerintem az anyagi

háttér, hiszen az informatikai programok többsége fizetős, és egy kisebb cég vagy magánszemély, ha nem keres annyit, hogy fedezze a programok árát, csak annyit, hogy fent tartsa magát akkor szerintem tovább kéne fejlesztenie magát vagy franchise megoldáson, kellene elgondolkodnia. Ez összesen a megkérdezettek 22%-át érinti.

A munkában az is fontos, hogy a legújabb technológiával dolgozzunk, hiszen egy elavult technológia már nem versenyképes. A válaszadók is így gondolják, ez is bizonyítja a 78%-os válaszadást.

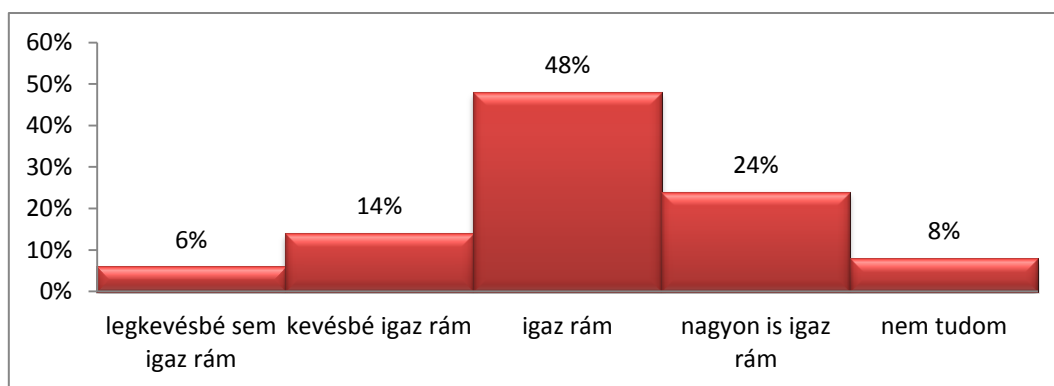

30. ábra. A távmunkában dolgozók legújabb informatikai programok használata
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Az Open Source nem feltétlenül jelenti azt, hogy ingyenes. Ez azt jelenti, hogy a forráskód szabadon elérhető és bárki szabadon felhasználhatja, csak meg kell jelölnie a forrást. A válaszadóktól azt is megkérdeztem, hogy használnak-e Open Source programokat.

Válaszadók 24%-a nagyon sokat használja Open Source programokat 48% használja az Open Source programokat is. Ez azt mutatja, hogy amikor az elején rákérdeztem, hogy mennyien használnak nyitott operációs rendszert a válaszadók 24%-a volt. Ehhez képest a válaszadók 72%-a használ valamilyen Open Source programot. Ezek szerint a zárt platformmal rendelkezők is használnak Open Source programokat, 6%-uk legkevésbé sem vagy egyáltalán nem használ Open Source programokat, 14%-uk pedig kevésbé használja.

Összegezve a válaszadók 8%-a nem tudja vagy nem szeretett, volna válaszolni erre a kérdésre, míg 72%-a használ és csak 20%-a nem igazan használja.

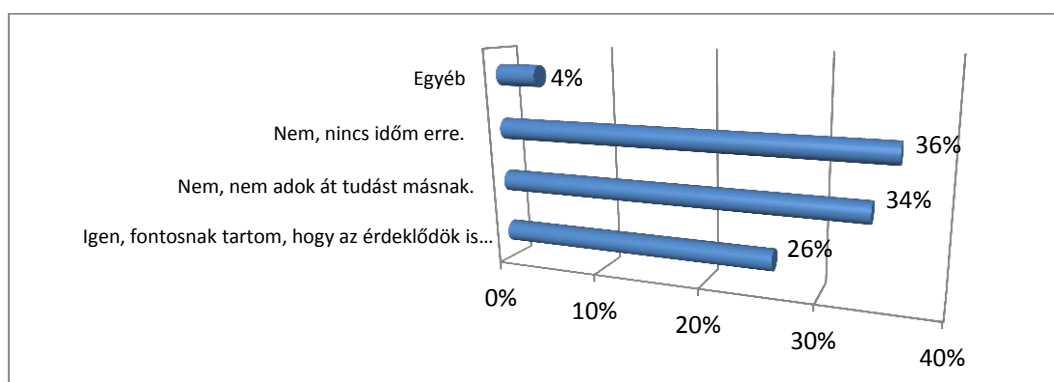

31. ábra. A távmunkában dolgozók Open Source programok használata
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A tudás átadás napjainkban fontossá vált. Már nem csak az egyetemeken szerezhethet valaki naprakész tudást, hanem az internet segítségével is. Sokan feltöltik az internetre tudásukat, tutoriálok formájában. Ezzel lehetőséget adnak másoknak is, hogy tanulhassanak.

A kutatásban erre is kíváncsi voltam, hogy hányan tennék ugyanezt. Az eredményeket meglepetéssel láttam. A válaszadók 36%-a a „nincs időm erre” választ jelölte meg, és 34%-uk a „Nem adok át tudást másnak”. Ez számomra az önzőséget és a munkahelyüket féltik. DE abba nem gondolnak bele, hogy ha őket is így tanították volna, akkor, most ők nem lennének, ahol vannak. Remélhetőleg ez az arány változni fog a közeljövőben és többen lesznek segítőkészek. Persze nem úgy kérdeztem, hogy ingyen, és még így is nagy ez a szám.

A válaszadók 26%-a szívesen átadná a tudását másoknak is. A válaszadók 4%-a nem tudja. Tehát a kutatás során a válaszadók 70%-a nem adna át tudást semmilyen formában és csak a válaszadók 26%-a igen. A maradék 4%-uk más választ adott.

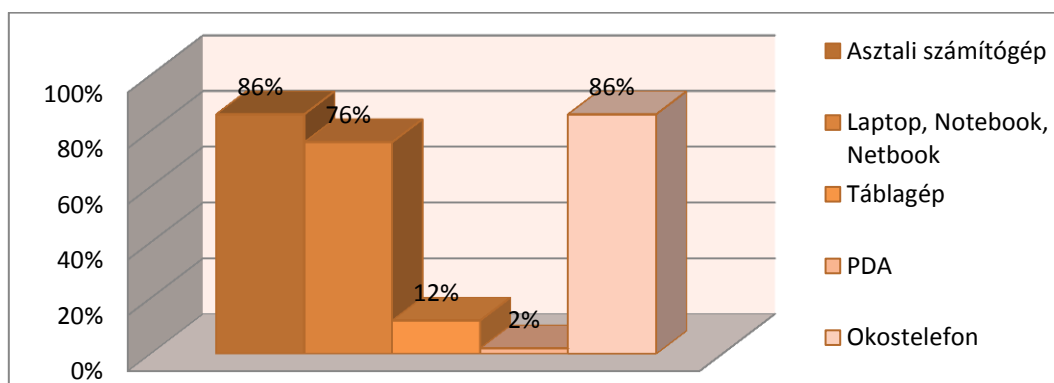
32. ábra. A távmunkában dolgozók szakmai tudás átadásának készsége
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A távmunka elengedhetetlen feltétele az elektronikai eszközök megléte. Ez kétféleképpen teljesülhet. Az egyik, hogy a cég vásárolja a munkavállaló számára vagy a másik eset, amikor a munkavállaló saját maga eszközeit használja. Az elektronikai eszközök elterjedésének okai a tömeggyártás. Olcsón, gyorsan állítanak, elő elektronikai cikkek főleg Kínából érkeznek ezek a műszaki cikkek, ahol mint tudjuk olcsó a munkaerő és olcsó anyagokkal dolgoznak még a híres nagy multinacionális cégek is.

Az okos telefonok, táblagépek, elterjedése segíti a távmunkában dolgozókat, ezáltal a munkavállalók sokkal nobilesabbak, mint mondjuk, ha asztali számítógépük lenne. Ámde a lappal szemben is előnyösebb, hiszen kisebb igaz, még nem képes olyan teljesítményre, amellyel felváltaná a laptopok, netbookok, notebookok piacát.

Az okos telefonok nagyarányú elterjedése azért jellemző, mert a munkaadók még jobban szeretik, ha a munkavállalókat bármikor elérhetik. S csökken a telefonálási költségük vagy meg is szűnik teljesen. Hiszen interneten keresztül tudnak telefonálni és videokonferenciát is képesek lebonyolítani telefonjukkal.

A következő ábra szemlélteti, hogy a válaszadók többsége nem csak egy elektronikai eszközzel rendelkezik, hanem többel, 86%-uk használ asztali számítógépet és 76%-uk laptopot és Notebookot is. A válaszadók 86%-a használ valamilyen okos telefont, és 12%-nak van táblagépe. S csak 2%-uk használ PDA-t

33. ábra. A távmunkában dolgozók számítástechnikai eszközeik
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A következő fejezetekben szeretném bemutatni a távmunkában dolgozókat, hogy nem csak a munka és az informatikai háttér, megfelelő-e hanem a kulturális, környezeti, sportolási és családi körülmények is.

A kulturális szokások fontosak, hogy a dolgozó kikapcsolódjon, mert a munkába is be lehet fáradni, és ha fáradt, akkor rosszabb lesz a teljesítménye is. Akkor hiába dolgozik távmunkában a teljesítménye romlani fog erre, mint munkaadó figyelni kell.

A kultúra mellett a sportolás és egészség is nagyon fontos szempont, hiszen ha nem egészséges (itt nem a testi sérültségre vagy bizonyos szellemi sérülésekre gondolok, hanem pl.: influenza, elhízás stb.) akkor nem tud dolgozni, kiesik a munkából. Vegyünk egy elhízott embert, aki nem kövér, hanem már túlsúlyos, nehezen mozog, még ha távmunkában is dolgozik, el kell, kezdjen sportolni. Mert a túlsúly miatt lassan cirkulál a vér az ereiben, fáradt lesz s nem lesz kedve se, sportolni se mozogni.

A kultúra és a sportolás mellett a környezetre is nagy hangsúlyt kell fektetni. A távmunkában már kimutatták, hogy a távmunka csökkenti a környezeti szennyezést. De nem csak a környezetszennyezés a fontos, hanem az is, hogy az Ökológiai lábnyomot csökkentsük.

De a legfontosabb a család, hiszen az ember általában a családjáért él, persze ha nem önző. A család sok mindenen tud segíteni. Vegyük azt a példát, hogy szegény sorsú gyerek, aki nem tud továbbtanulni, de szeretne és a szülei, se tudják támogatni anyagilag, de szeretettel és jó tanácsokkal, sokkal többet tudnak neki segíteni, mint pénzzel. De vehetnénk példaként a kismamákat is, akik munkába való visszaszokási problémákkal küszködnek. De azoknak a szülőknek, akiknek fogyatékossgal küszködő gyermekeik vannak megnyugvást jelent, hogy a gyermekük fent tudja legalább tartani magát, s nem segélyekből kell, megéljen.

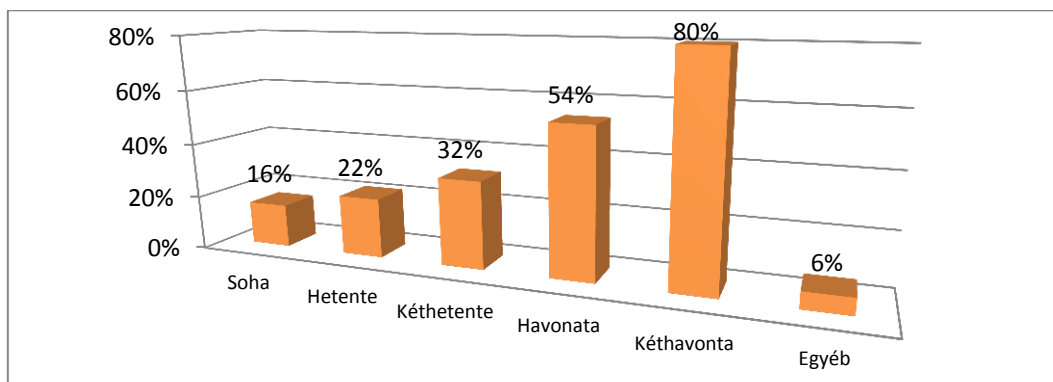
Mindezekre megoldást a távmunka jelent.

3.2.3. Kultúra

A következő ábra azt szemlélteti, hogy milyen gyakorisággal látogatnak kulturális programokat a távmunkában dolgozók. Itt is eltérőek az adatok, mert lehet, hogy vannak olyanok, akik egyszer egy hónapban mennek kulturális eseményre, utána meg csak kéthavonta. Ez sokban függ a dolgozó érdeklődési körétől is. Hiszen ha nincsen olyan kulturális esemény, amit őt érdekelné akkor nem fog elmenni, de az is lehet, hogy ha olyan programok vannak, akkor nem csak, havonta de hetente is eljárna.

A válaszadók 16%-a soha nem jár kulturális eseményekre. Ez nagyon rossz arány, hiszen a kultúra hozzátartozik a műveltséghez is, főleg azért rossz ez az arány mivel a legtöbbet

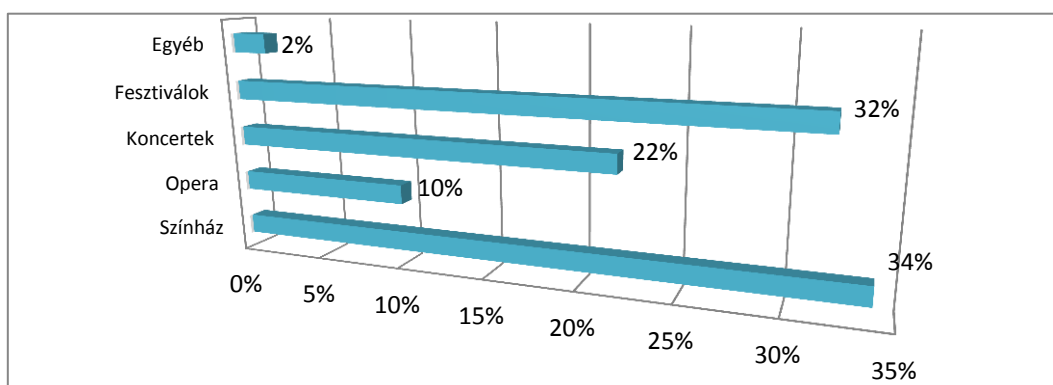
kitöltők, azaz 80%-a felsőfokú végzettségű. 22%-uk hetente jár, 32%-uk kéthetente, 54%-a havonta jár és 80%-uk kéthavonta jár valamilyen kulturális eseményre. A válaszadók 6%-a valamilyen más időpontokban jár kulturális eseményekre, mint a megadottak.

34. ábra. A távmunkában dolgozók kulturális szokásaik
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Persze, nem gondolom, hogy mindenkinek színházba vagy operába kell, járjon. A kulturális események körébe beletartoznak a múzeumok, fesztiválok, koncertek is.

A válaszadók többsége 34%-a leginkább színházba szokott járni, és 32%-a valamilyen fesztiválra, 22%-a koncertekre, 10% operába és csak 2%-uk valamilyen más szórakozási formát választott.

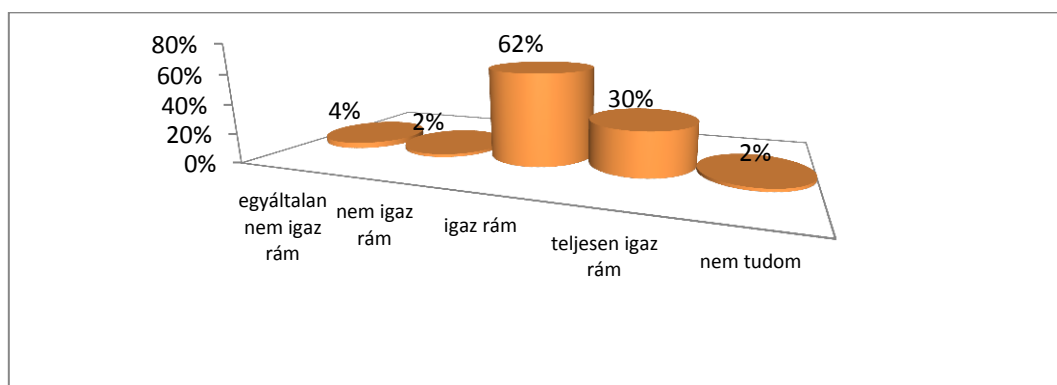

35. ábra. A távmunkában dolgozók milyen kulturális eseményeket látogatnak leggyakrabban
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

3.2.4 Család

A megkérdezettek 4%-a kevés vagy egyáltalán nem tölt sok időt családjával 2%-uk kevésbé tölti idejét a családjával. Persze nem mindenki lehet családszerető ember. De a többség azaz, a válaszadók 62%-a relatív sok időt tölt családjával, míg 30% sok időt tölt családjával.

A minta alapján 92%-a sok időt tölt családjával ez jó, hiszen az emberek számára a család a legfontosabb. Itt érzik magukat biztonságban, és persze kényelemben is. A válaszadók 6%-a nem igazán tölt sok időt családjával és 2%-uk nem tudja.

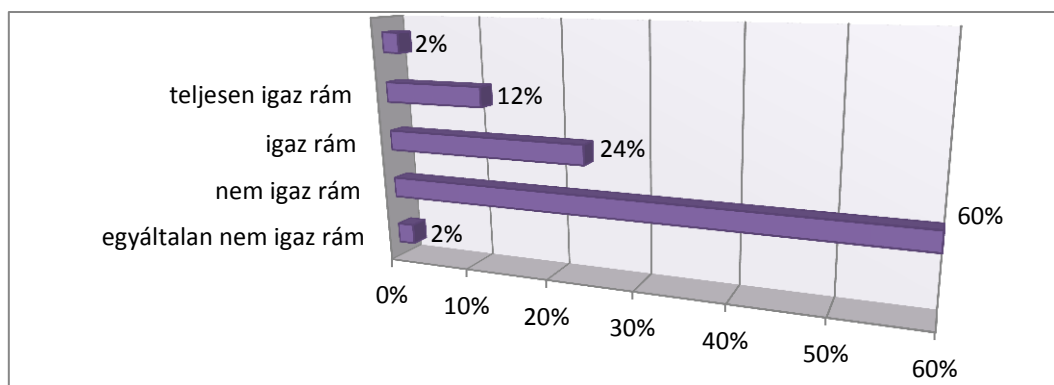

36. ábra. A távmunkában dolgozók és a család
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A megkérdezettek 12%-át nagyon is zavarja a családja által keltett zajok, 24%-at zavarja családja által keltett zajok. Megoldás lehet a dolgozószoba kialakítása vagy arra az időre szünetet tartani. A többséget 60%-át nem zavarja és csupán 2%-át egyáltalán nem zavarja a családja által keltett zajok.

De mint mindennek két oldala van, az egyik a jó a másik a rossz sajnos a család néha tud igen zajos lenni, ami zavarhatja az embert dolgozás közben, így gondolják a válaszadók 36%-a és 62%-át nem zavarja a család.

A fennmaradó 2%-k nem tudja, hogy a családja zavarja-e a munkájában. A válasznak az esetleges okai a következők lehetnek. Néha zavarja családja, vagy nem zavarja, hogy a család éppen mit tesz, mert csak a munkájára koncentrálni.

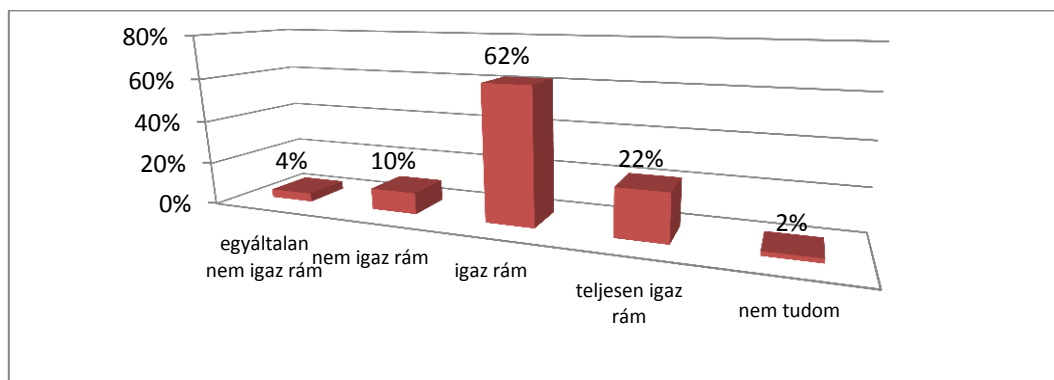

37. ábra. A távmunkában dolgozók és a család által keltett zajok
 Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

3.2.5. Sport és egészség

Az egészséges élethez hozzátartozik a sport is, a megkérdezettek csupán 4%-a egyáltalán nem sportol és 10%-a nagyon ritkán sportol. Ennek több oka lehet. Lehetséges a túlsúlyosság bár ezt nem kérdeztem meg a válaszadóktól, hogy elhízottak vagy sem. A másik ok szerintem, hogy az emberek lusták és elkényelmesedtek. A válaszadók 62%-a rendszeresen sportol, míg 22%-minden nap sportol.

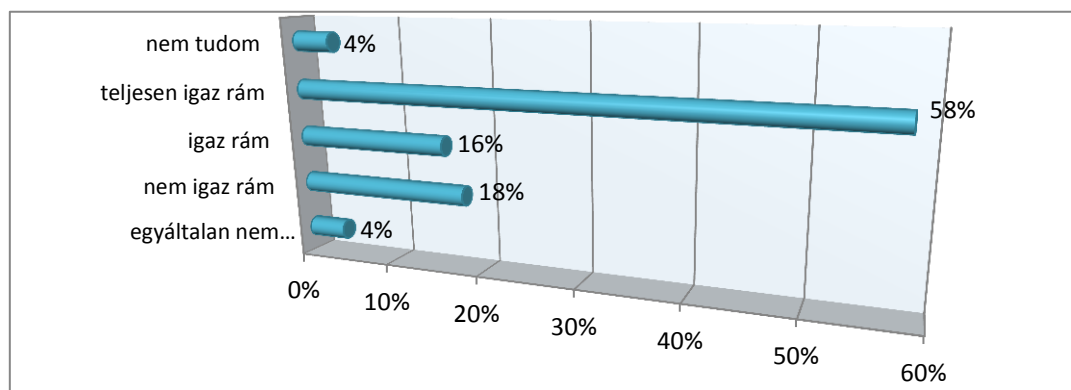
A válaszadók 84%-a rendszeresen sportol. Ez jó arány, hiszen több idejük jut a mozgásra, és csak 14%-uk nem rendszeresen sportol, de attól még sportolhatnak.

38. ábra. A távmunkában dolgozók rendszeres sportolása
 Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A megkérdezettek 4%-a „nem tudom”-mal válaszolt. 58%-uk teljesen odafigyel étkezési szokásaira, 16%-uk odafigyel étkezési szokásaira. Ennek több oka is lehet, lehetséges, hogy a távmunka miatt a felszabadult jobb életminősére törekednek. A kisebb többség, azaz a megkérdezettek 18%-a kevésbé figyel oda az étkezésre és 4%-uk teljes mértékben nem figyel arra, hogy egészségesen étkezzon. Az utóbbinak okai lehetnek, hogy előtte is már egészségesen étkezett vagy lehetséges, hogy nem szeretne egészséges ételeket enni, és nem mond le a rántott húsról és a jó zsíros pörköltökről.

A válaszadók többsége tudatosan étkezik, 84%-uk odafigyel arra, hogy egészségesebben étkezzon. 22%-uk nem figyel oda jobban. Lehetséges, hogy ezek a válaszadók már korábban is odafigyeltek, hogy egészségesen étkezzonak, vagy tényleg nem figyelnek oda, hogy mit esznek.

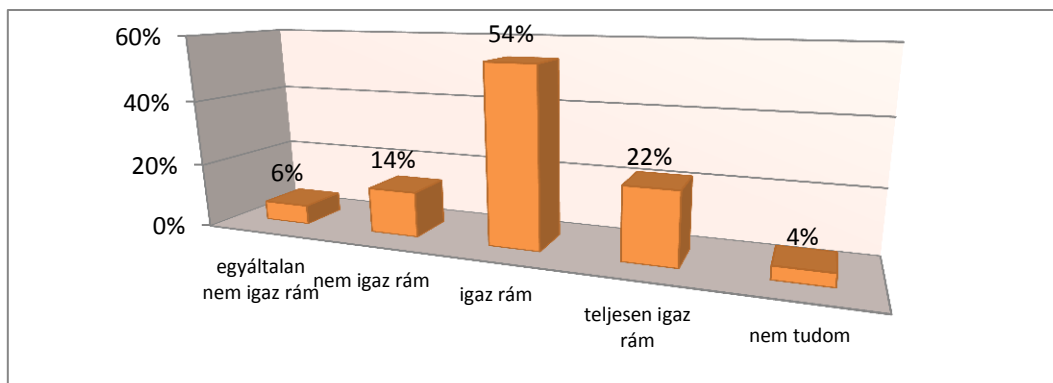

39. ábra. A távmunkában dolgozók és az étkezés
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

3.2.6. Környezet

A minta alapján már nem annyira figyelnek oda a környezetvédelemre, mint mondjuk a saját egészségükre, 22%-uk teljes mértékben odafigyel a környezetvédelemre, 54%-uk odafigyel a környezetvédelemre. 14%-uk kevésbé és 6% egyáltalán nem figyel oda a környezettudatosságra. 4%-a pedig nem tudja.

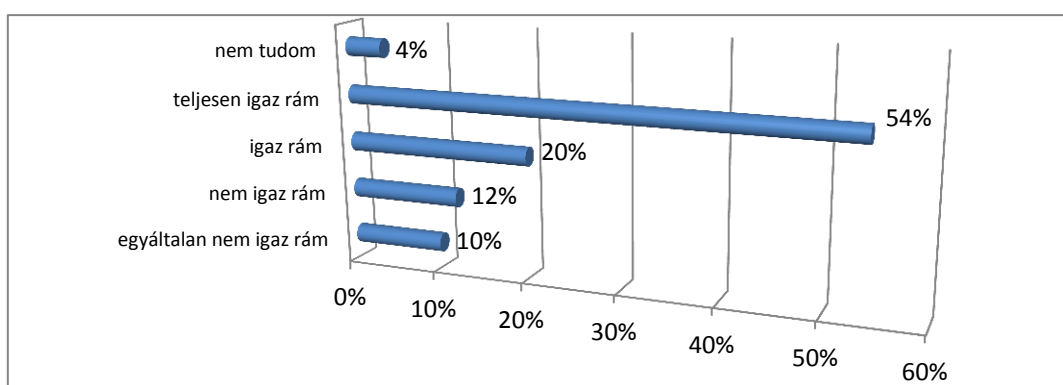
Összegezve a megkérdezettek válaszait a 76%-uk próbál odafigyelni a környezetvédelemre, és csak 20%-uk kevésbé érdekelt ebben a témában. 4%-uk pedig nem tudja.

40. ábra. A távmunkában dolgozók és a környezetvédelem
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A megkérdezettek 54%-a szeretne teljes mértékben öko-házban(passzív-ház) élni és 20%-uk is szeretne. Ez azért lenne jó, ha minél többen ilyen házakban élnénk, mert az csökkenti a környezetszennyezést és az energia felhasználást. 12%-uk nem igazán szeretne ilyen típusú házakban élni, míg 10%-uk egyáltalán nem szeretne ilyen házakban élni.

Tehát a válaszadók 74%-a szeretne öko-házban élni, ami jónak számít. Szerintem azért igény van az ilyen típusú házakra, csak még anyagi akadályai vannak. De egy ilyen típusú házba beruházni érdemes. A válaszadók 22%-a nem szeretne, ilyen vagy nem érdekli őket az öko-ház (passzív-ház) megléte.

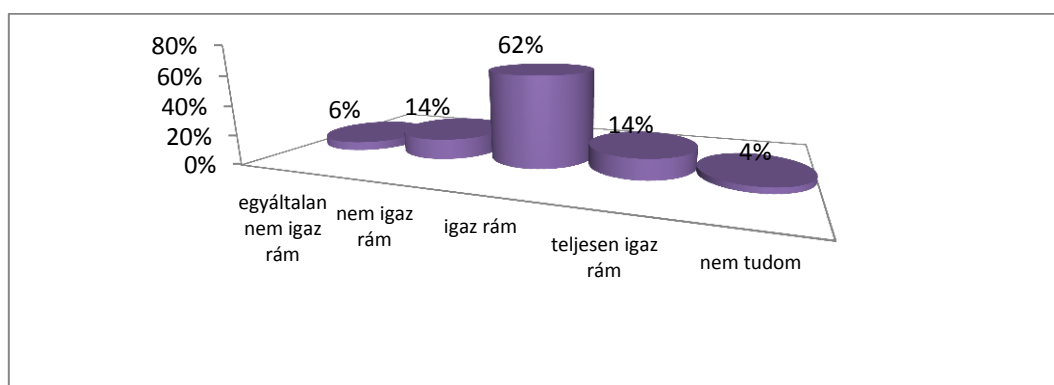
41. ábra. A távmunkában dolgozók és az öko-ház
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

A környezettudatosság mellett nem elég csak arra gondolni, hogy milyen jó lenne, ha környezettudatosan élnénk, hanem azért tenni is kéne. Első lépésként gyűjthetjük a szemetet

szelektíven. Ezek után észrevevesszük, hogy többet is képesek vagyunk tenni Földünkért és észrevevesszük a lehetőségeket is.

A válaszadók 14%-a teljesen mértékben odafigyel, hogy szelektíven gyűjtse a szemet és 62%-uk odafigyel, hogy szelektíven gyűjtsön. 14%-uk kevésbé figyel oda arra, hogy szelektíven gyűjtsön és 6%-uk teljesen hidegen hagyja, hogy szelektíven gyűjtse a szemetét.

Összegezve az eddigieket a válaszadók 76%-a gyűjti szelektíven a szemetet. Ez is mutatja, hogy az emberek szeretnének környezettudatosabban élni. 20%-uk nem gyűjti szelektíven a szemetét.

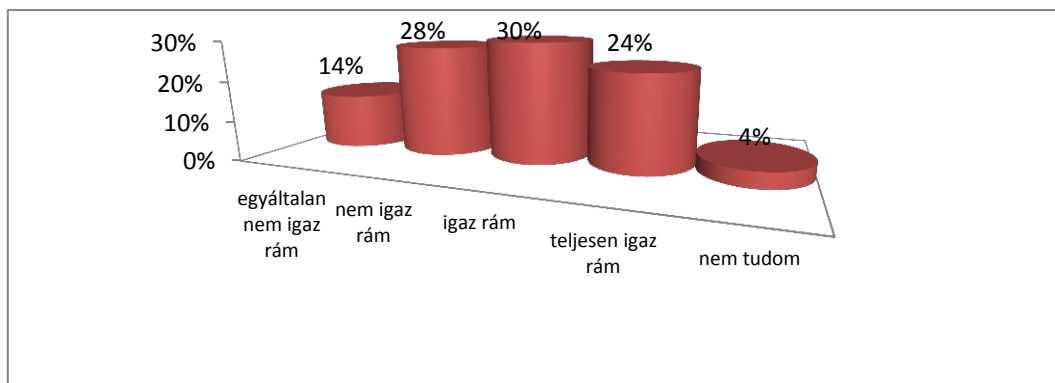

42. ábra. A távmunkában dolgozók és a szelektív hulladékgyűjtés
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

Míg a környezetre próbálunk odafigyelni és szelektíven gyűjteni a szemetet, addig már kevésbé figyelünk oda az energiatakarékoskodásra. Pedig ezzel is óvjuk Földünket. A válaszadók 24%-a teljes mértékben odafigyel, hogy tudatos energiafogyasztó legyen, 30%-uk odafigyel az energiafogyasztására.

A válaszadók 28%-a kevésbé figyel oda, míg 14%-uk egyáltalán nem figyel oda energiafogyasztására. Remélhetőleg ez változni fog, és egyre többen lesznek tudatos energiafogyasztók és ezáltal csökkentjük a környezeti károkat.

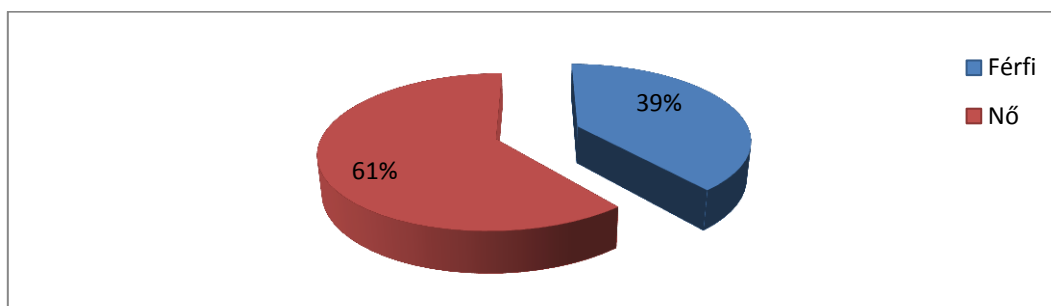
Mint a kutatásból kiderül, hogy a válaszadók 54%-a figyel oda, hogy tudatos energiafogyasztó legyen és 32%-uk nem igazán. Remélhetőleg ez utóbbi szám csökkenni fog, és az energiával is takarékoskodunk.

43. ábra. A távmunkában dolgozók energia takarékoskodása
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 50

3.3. A minta összetétele a leendő távmunkában dolgozók tekintetében

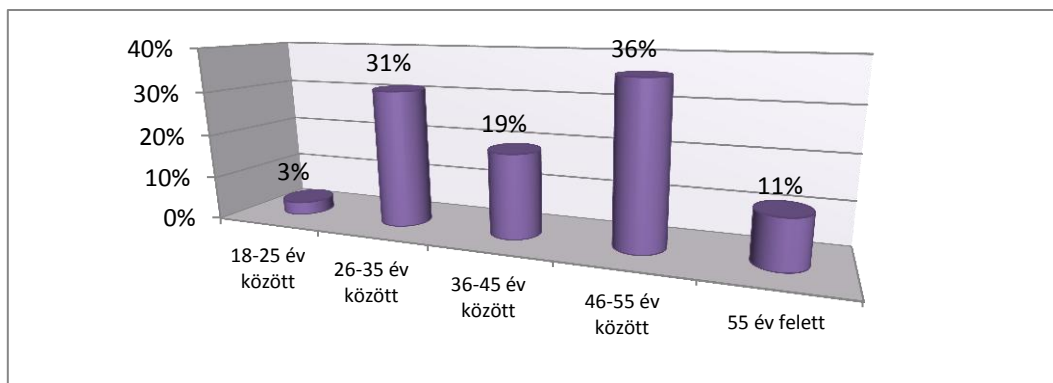
A kutatásban 61%-a nő és 39%-a férfi vett részt. Ennek okai lehetnek, hogy több, nő, szeret tesztek, kérdőíveket kitölteni. Erre példa a női magazinok is, mivel tesztek készítenek, a női olvasók számára.

44. ábra. A leendő távmunkában dolgozók nemek szerinti eloszlása
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

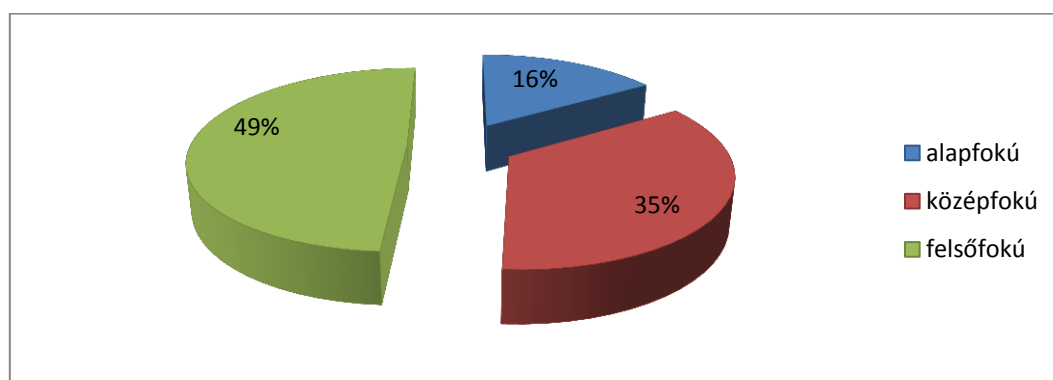
A válaszadók 3%-a 18-25 év közötti korosztály. Ez az arány szerintem azért ilyen alacsony, mert a fiatalok többsége egy nagy multinacionális cégnél képzei el az életét, ahová folyamatosan bejárnak. A következő korcsoport a 26-35 év közöttiek 31%-a szeretne távmunkában dolgozni. Ez a szám azért lehet ilyen magas, mert ebben a korban szeretnének a nők többsége szülni, és mivel a tesztet többségében nők töltötték ki. A középkorosztály a 36-45 év közöttiek 19%-a szeretne távmunkában dolgozni.

A másik nagyarányú korcsoport a 46-55 év közöttiek. Lehetséges okok, amiért ők szeretnének távmunkában dolgozni az, hogy már az idős korosztályba sorolják őket és nehezebb az elhelyezkedési esélyük, mint a fiatal vagy közép korosztálynak. De másik ok a távmunkára, hogy idősebbnek érzik magukat fáradtabbaknak, és nem szeretnének bejárni a munkahelyükre. Az 55 év feletiek 11%-a szeretne távmunkában dolgozni, mely megmutatja, hogy az idősebb korosztály is szívesen dolgozna távolról.

45. ábra. A leendő távmunkában dolgozók életkor szerinti eloszlása
 Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

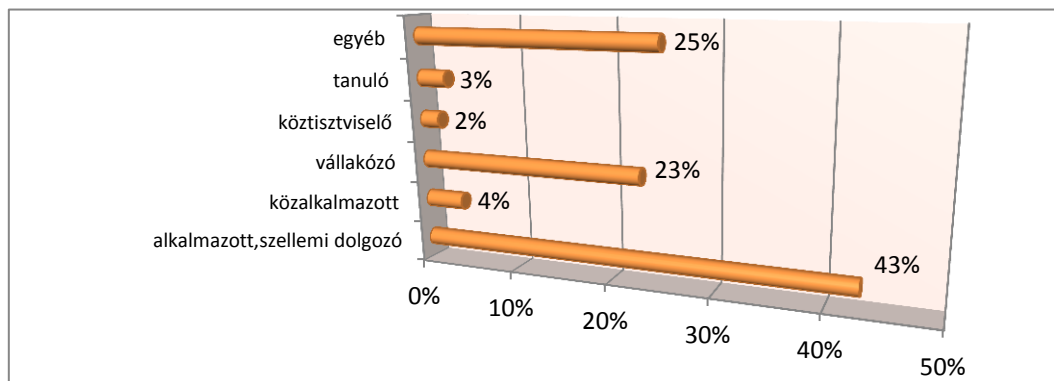
A megkérdezettek 16%-a alapfokú végzettségű 35%-uk középfokú végzettségű és 49%-uk felsőfokú végzettségű. Amint az a kutatásból is kiderül az alapfokú végzettségűek is képesek számítógépet használni és egy kérdőívet kitölteni. Továbbképzéssel képesek lesznek távmunkában dolgozni.

46. ábra. A leendő távmunkában dolgozók iskolai végzettség szerinti eloszlása
 Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Persze nem mindenki lehet szellemi foglalkoztatott, de vannak olyan emberek is, akik családi körülményeik miatt nem tudnak/tak továbbtanulni. Ezzel a foglalkoztatási formával lehetőséget adunk, nekik a továbbtanulásra, hiszen pénzt tudnak keresni. Ha már megfelelő anyagi helyzettel rendelkeznek, vagy a munkaadó úgy dönt, hogy továbbképzzi, akkor arra is van lehetőségük.

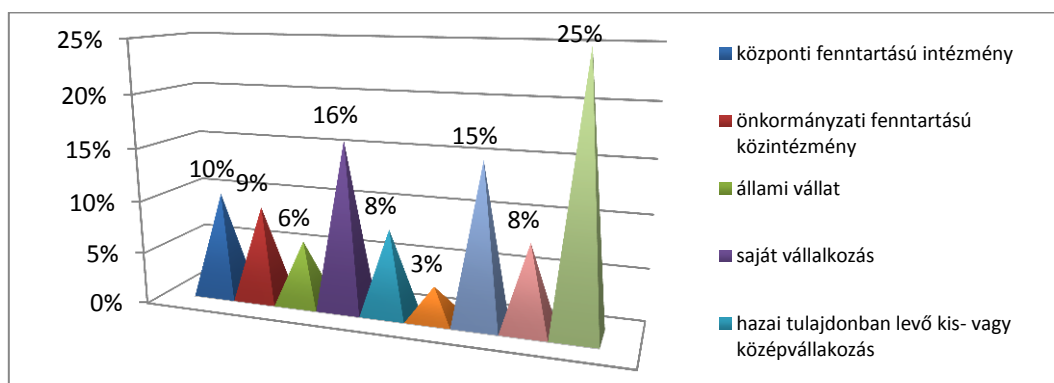
A megkérdezettek többsége szellemi dolgozó 43%-uk. A másik többség 25%-a az egyéb kategóriát jelölte be. Ide tartoznak, pl. az állás keresők, munkanélküliek, kismamák és az egyéb, akik sehova se tartoznak, akik elvesztették munkájukat és már a munkanélküli segély, se jár s letelt a közmunka programjuk is.

47. ábra. A leendő távmunkában dolgozók foglalkozás szerinti eloszlása
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

A válaszok 23%-át a vállalkozók adták, a tanulók 3%-át a köztisztviselők 2%-a és közalkalmazottak 4%-a töltötte ki a kérdőívet.

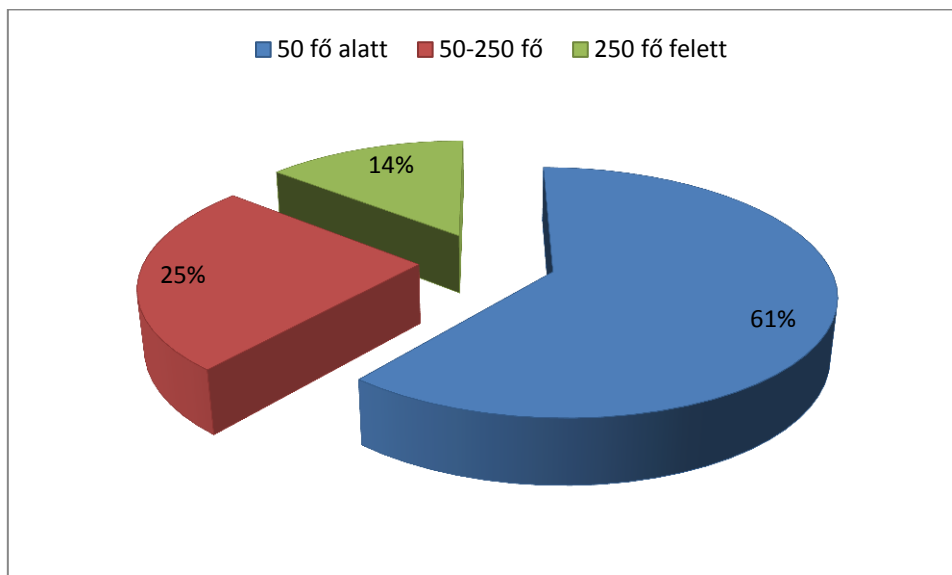
A legtöbben a válaszadók 25%-a választotta, hogy nincsen munkahelye. 8%-a dolgozik vegyes tulajdonú vállalatnál, 15%-uk külföldi tulajdonú vállalatnál, 3%-uk hazai tulajdonban levő nagyvállalatnál, 7%-uk hazai tulajdonban levő kis- vagy középvállalkozásban, 16%-uk saját vállalkozásukban, 6%-uk állami vállalatnál, 9%-uk önkormányzati fenntartású közintézménynél és 10%-uk központi fenntartású intézményeknél.

48. ábra. A leendő távmunkában dolgozók munkahely szerinti eloszlása
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

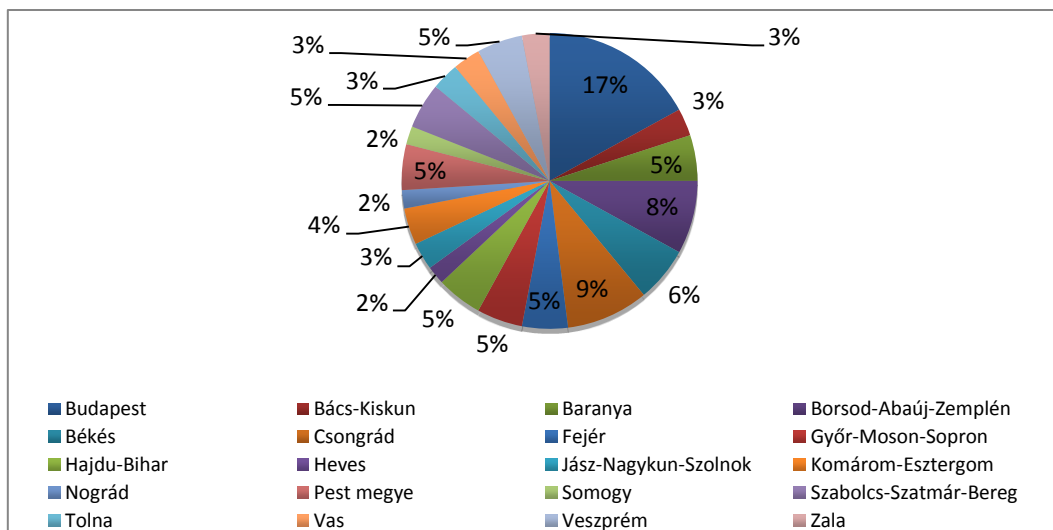
Számomra a legmegdöbbentőbb adatok a munkanélküliek száma. Erre megoldás lehetne a távmunka

Az 50 fő alatti munkahelyi létszám 61%-os. Ezt jelölték meg azok is, akik nem dolgoznak, mivel nem gondoltam arra, hogy ennyi munkanélküli lesz. A válaszadók 25%-a 50-250 fő közötti munkahelyen dolgozik. 250 fő feletti létszámú munkahelyen csak 14%-a dolgozik.

49. ábra. A leendő távmunkában dolgozók munkahelyi alkalmazotti létszám szerinti eloszlása
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

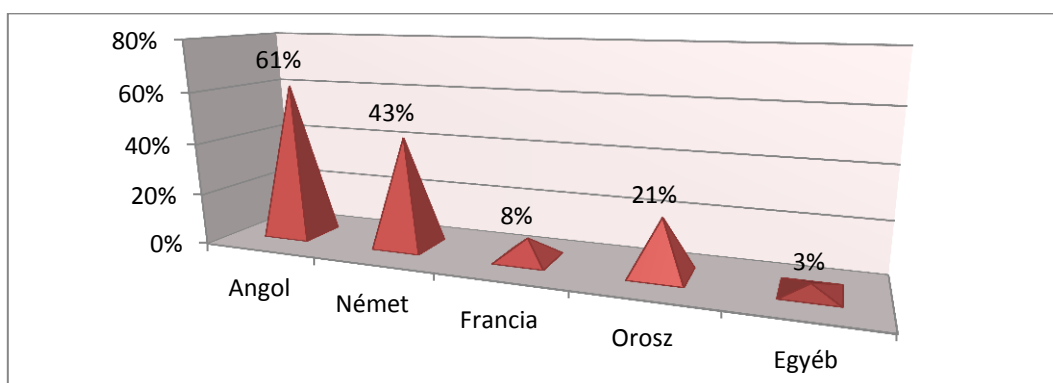
A megkérdezettek 17%-a Budapesten lakik. Bács-Kiskun megyében 3%-k, Baranya megyében 5%, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 8%, Békés megyében 6%, Csongrád megyében 9%, Fejér megyében 5%, Győr-Moson-Sopron megyében 5%, Hajdú-Bihar megyében 5%. Heves megyében 2%, Jász-Nagykun-Szolnok megyében 3%, Komárom-Esztergom megyében 4%, Nógrád 2%, Pest megye megyében 5%, Somogy megyében 2%, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 5%, Tolna megyében 3%, Vas megyében 3%, Veszprém megyében 5%, Zala megyében 3% lakik. Ez azt is mutatja, hogy a megyékben is lenne rá igény, hogy távmunkában dolgozzanak.

50. ábra. A leendő távmunkában dolgozók lakóhely szerinti eloszlása
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

A nyelvtudás szempontjából itt is az angol a kiemelkedő a megkérdezettek 61%-a beszél angolul. 43%-uk németül, 8%-uk franciául, 21%-uk oroszul és 3%-uk egyéb nyelveken. Itt is lehetősége volt több nyelvet megjelölni. Többen is, beszélhetnek más nyelveken is. Mivel ezt nem volt kötelező megadni így nem tudjuk, kik azok, akik nem beszélnek semmilyen nyelven se.

A nyelvtudás elengedhetetlen feltétele a távmunkához. Persze csak akkor, ha a cég külföldi kapcsolatokkal is foglalkozik, de nem hiszen, hogy azok a cégek, amelyek csak belföldi cégekkel kommunikálnak nekik feltétlenül szükséges, hogy az illető más nyelveken is beszéljen.

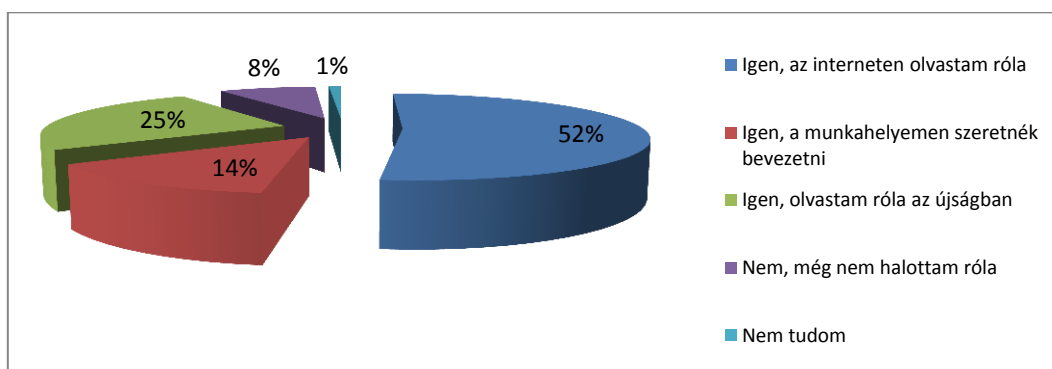

51. ábra. A leendő távmunkában dolgozók nyelvtudásuk szerinti eloszlása
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

3.4. A kutatás eredményei a leendő távmunkában dolgozók véleménye alapján

3.4.1. Távmunka megítélése

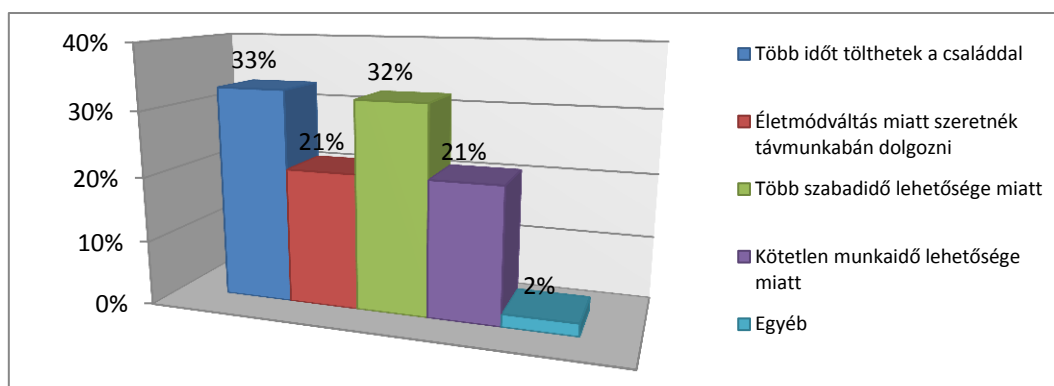
Érdeklődtem, hogy honnan értésültek a távmunkáról. Az interneten tájékozódok 52%-a. Ez összefügghet azzal, hogy beszélnek angolul. Mivel külföldön jobban lehet erről olvasni cikkekben, de Magyarországon is lehet elvétve olvasni pár cikket. Akik a munkahelyén szeretnék bevezetni 14%-os arányban válaszoltak. Az újságból tájékozódok 25%. A válaszadók 8%-a még nem hallott róla és 1%-uk nem tudja.

52. ábra. A leendő távmunkában dolgozók távmunkáról való információ szerzése szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

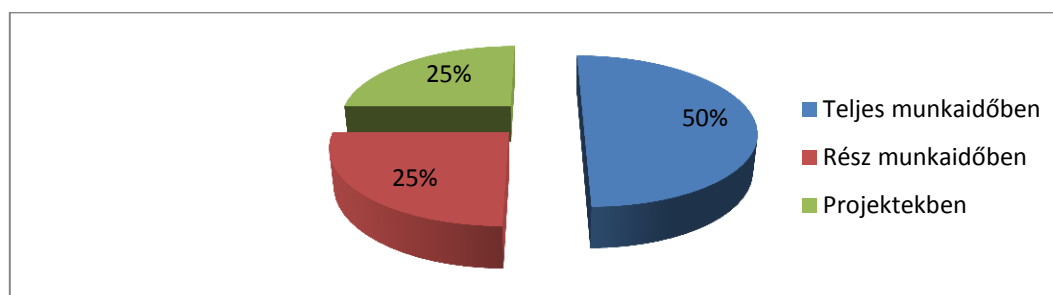
Kutatásban arra is választ kerestem, hogy miért szeretnének távmunkában dolgozni. 33%-uk több időt szeretne családjával tölteni, míg 32%-uk a több szabadidő lehetősége vonzza. 21%-ban választották a kötetlen munkaidőt és az életmódváltást.

53. ábra. A leendő távmunkában dolgozók indoklása, hogy miért szeretnék távmunkában dolgozni

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

A válaszadók 50%-a szeretne teljes munkaidőben dolgozni. Ez összefügghet azzal, hogy a megkérdezettek 25%-nak nincsen munkahelye. 25%-ban szeretnék rész vagy projekt munkaidőben dolgozni. De mint azt már említettem, a projektben való dolgozás nem zárja ki azt, hogy valaki teljes- vagy rész munkaidőben dolgozzon. De fordítva is igaz.

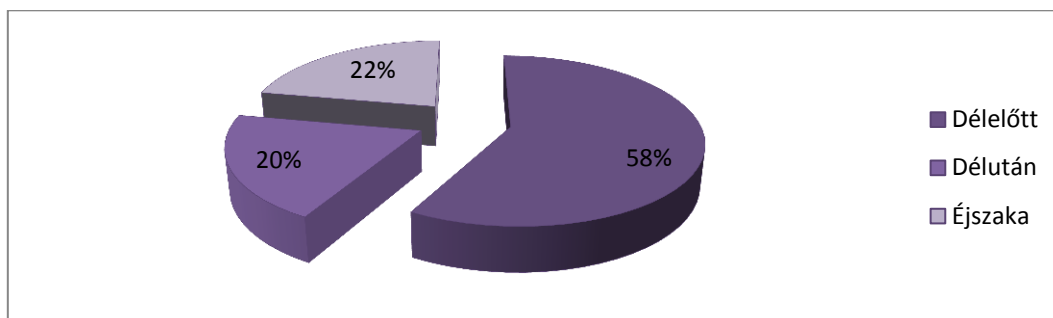
54. ábra. A leendő távmunkában dolgozók munkaidő szerinti eloszlása

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Erre példák a következők. Lehet egy cégnél teljes- vagy részmunkaidős, de egy vagy több projekten dolgozik. De az is lehetséges, hogy bizonyos projektekben dolgozik teljes vagy részmunkaidőben.

A munkavégzési szokások is eltérőek. A megkérdezettek 58%-a délelőtt szeretne dolgozni, míg 20%-uk délután és 22%-uk éjszaka. Hiába kényszerítik a munkaadók a munkavállalókat arra, hogy nappal dolgozzanak, mint a kutatás eredménye is mutatja 22%-uk szeretne éjszaka dolgozni.

Esetleges okok között az is lehetséges, hogy iskola után, vagy, éppen amikor a kisgyermek már alszik, akkor lenne idejük arra, hogy dolgozzanak. Minden ember más, van, akinek elegendő napi 4 óra alvás, de van, akinek nem.

55. ábra. A leendő távmunkában dolgozók napszakban történő munkavégzése szerinti eloszlása

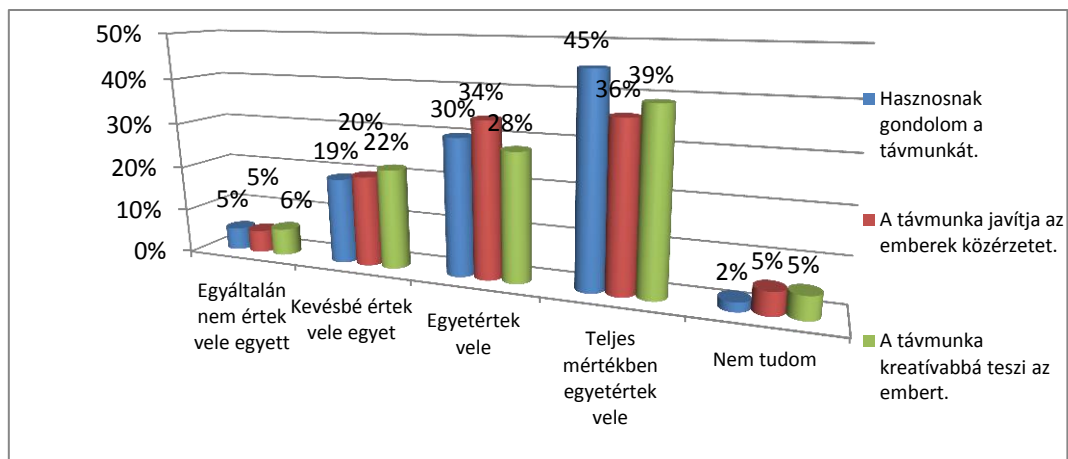
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Megoldást a távmunka ad, hiszen mindenki akkor dolgozhat, amikor úgy érzi, hogy jobban tud dolgozni. Ezzel nem csökken a munka teljesítménye, inkább növekszik.

A kérdőívet kitöltőktől megkérdeztem, hogy mennyire gondolják hasznosnak a távmunkát. 5%-uk egyáltalán nem értett vele egyet, ami azt jelzi, hogy nem szeretne távmunkában dolgozni. 19%-uk kevésbé ért egyet vele, hogy a távmunka hasznos. 30%-uk egyetért vele, hogy hasznos. Míg 45%-uk teljes mértékben egyetért vele. 2%-uk nem tudja, nincs véleményük.

Az emberek 5%-a gondolja úgy, hogy a távmunka egyáltalán nem javítja az emberek közérzetét 20%-a kevésbé ért egyet az állítással. 34%-uk egyetért vele, míg 36%-a teljes mértékben egyetért az állítással. A válaszadók 5%-a nem tudja.

A távmunka kreatívabbá teszi az embert ezzel az állítással 6%-uk egyáltalán nem értett vele egyet, 22%-uk kevésbé ért egyet vele, 28%-uk egyetért az állítással, 39%-uk teljes mértékben egyetért, 5%-a nem tudja.

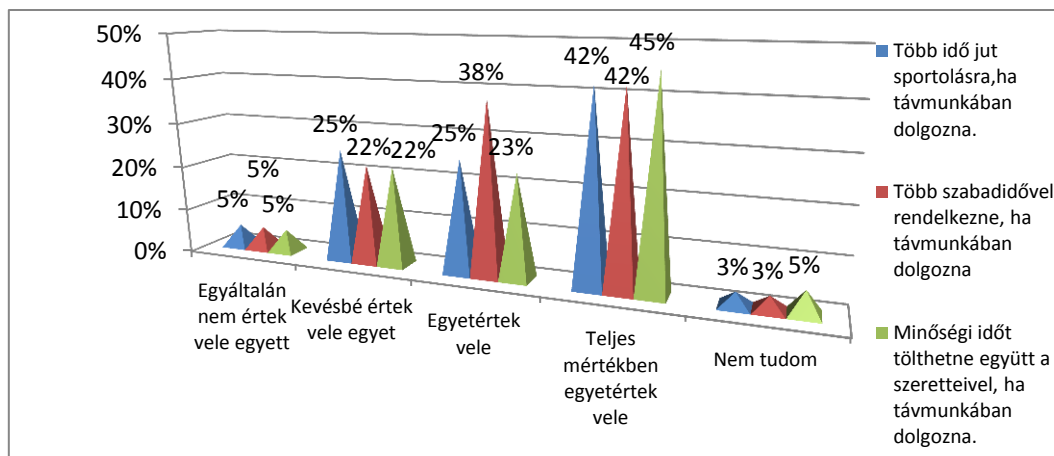
56. ábra. A leendő távmunkában dolgozók a távmunkáról való vélemény szerinti eloszlása I.
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Összegezve a 24%-uk nem gondolja hasznosnak, míg 75%-uk igennel voksolt, 2%-a nem tudja. Az emberek közérzetére való hatásával 25%-a nem ért egyet, míg 70%-uk egyetért, 5%-uk nem tudja. A távmunka kreatívabbá teszi az embert ezzel az állítással 28%-a nem ért egyet, 67%-uk egyetért, 5%-a nem tudja.

A következő állítás mit gondol, több idő jut sportolásra, ha távmunkában dolgozna. 5%-uk egyáltalán nem ért egyet vele, 25%-uk kevésbé ért egyet. 25%-uk egyetért vele, míg 42%-a teljes mértékben egyet ért vele, 3%-uk nem tudja.

Több szabadidővel rendelkezne, ha távmunkában dolgozna a megkérdezettek 5%-a egyáltalán nem ért egyet vele, 22%-uk kevésbé ért egyet vele, 38%-a egyetért vele, 42%-a teljes mértékben egyetért vele, 5%-uk nem tudja.

Minőségi időt tölthetne együtt a szeretteivel, ha távmunkában dolgozna a válaszadók 5%-a egyáltalán nem ért egyet vele, 22%-a kevésbé ért egyet vele, 23%-a egyetért vele, 45%-a teljes mértékben egyetért vele, 5%-a nem tudja.

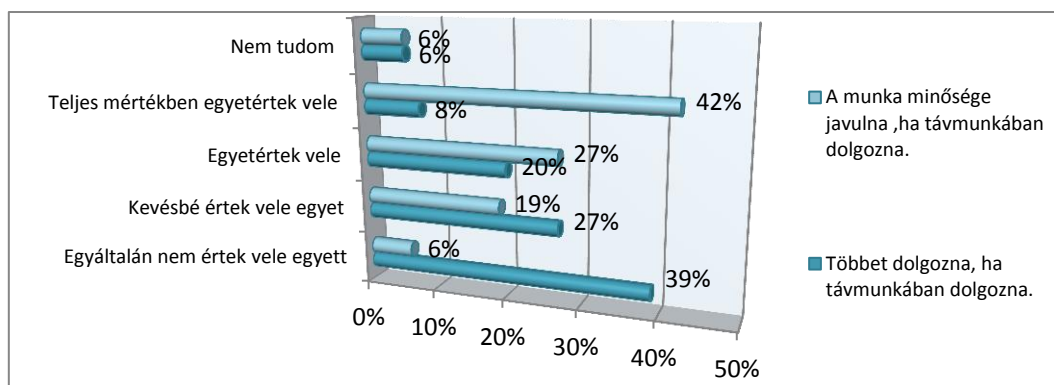
57. ábra. A leendő távmunkában dolgozók a távmunkáról való vélemény szerinti eloszlása II.
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Összegezve 27%-uk szerint nem jutna több idő a sportolásra, ha távmunkában dolgozna, és 67%-uk egyetért az állítással, 3%-uk nem tudja. 27%-uk szerint nem rendelkezne több szabadidővel, ha távmunkában dolgozna, 80%-uk egyetért azzal, hogy több szabadidő jutna, ha távmunkában dolgozna, 5%-uk nem tudja.

A munka minősége javulna, ha távmunkában dolgozna ezzel az állítással 6%-uk egyáltalán nem ért egyet, 19%-a kevésbé ért egyet, 27% egyetért vele, 42% teljes mértékben egyetért vele, 6%-a nem tudja.

Többet dolgozna, ha távmunkában dolgozna 39%-uk nem ért egyet vele, 27%-uk kevésbé ért egyet vele, 20%-a egyetért vele, 8%-uk ért teljes mértékben egyet, 6%-uk nem tudja.

Itt megfordul a megszokott egyetértések. Mivel nem biztos, hogy többet kell dolgozni, mintha nem távmunkában dolgoznának. Persze vannak kivételek. Van, aki munkamániás, és a munkájába temetkezik, de az ilyen személyek a munkahelyükön is ugyanezt teszik.

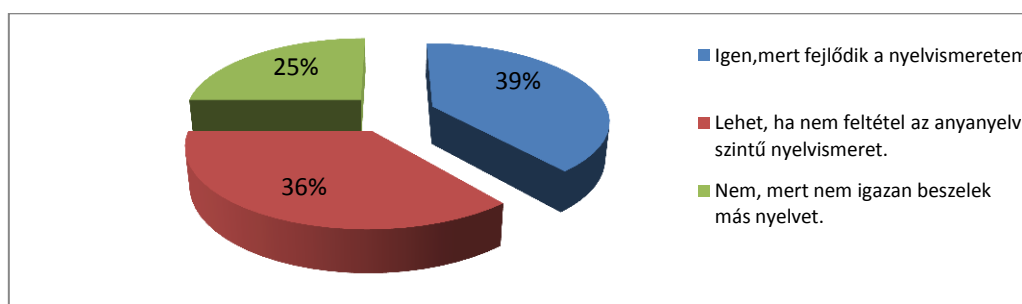

58. ábra. A leendő távmunkában dolgozók a távmunkáról való vélemény szerinti eloszlása III.
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Összegezve a munka minősége javulna, ha távmunkában dolgozna a válaszadók 25%-a nem ért egyet vele, 69%-uk egyetért az állítással, és 6%-uk nem tudja. 66%-uk nem ért egyet azzal, hogy többet dolgozna, ha távmunkában dolgozna. 28%-uk egyetért azzal, hogy többet dolgoznának, 6%-uk nem tudja.

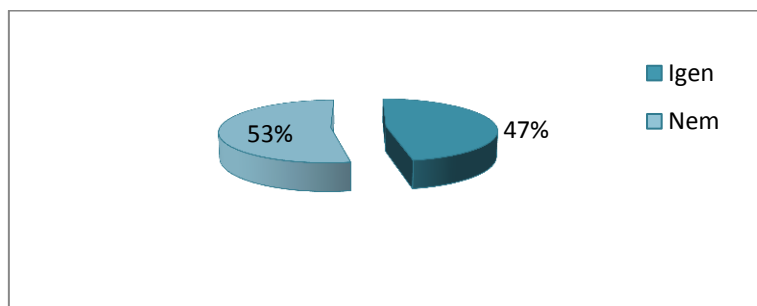
Kutatásom kiterjedt arra is, hogy szívesen dolgoznának-e külföldi szakemberekkel, munkatársakkal. 39%-uk igennel válaszolt, mert akkor fejlődne a nyelvismeretük. 36%-uk lehetséges-t választotta, csak ha nem anyanyelvi szintű nyelvismeret a feltétele. 25%-uk nem, mert nem beszélnek nyelveket.

Sokan vannak aki, rendelkeznek nyelvvizsgával, valamilyen nyelven beszélnek. De igazából, lehet, hogy sokat felejtene, vagy esetleg csak arra a bizonyos vizsgára készültek fel. Sokaknak problémát okoz a külföldiekkel való munkavégzés.

59. ábra. A leendő távmunkában dolgozók külföldi munkavállalókkal való együtt dolgozási hajlamának eloszlása.
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

A megkérdezettek 53%-a nem menne külföldre dolgozni, ha az anyavállalat küldené is. 47%-a kimenne külföldre dolgozni. Gondolom ennek okai a külföldi munkatapasztalat, vagy megélhetőség miatt. Arra a kutatás nem tért ki, hogy azok, akik igennel válaszoltak, azok tartósan ottmaradna vagy hazajönne.

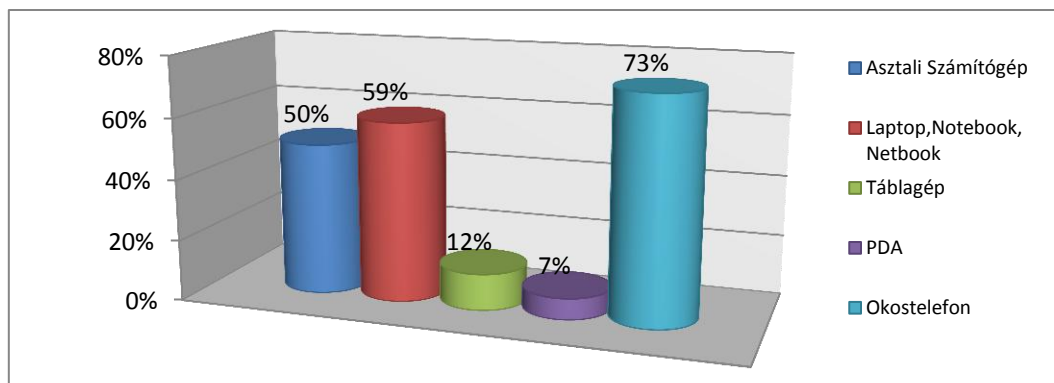
60. ábra. A leendő távmunkában dolgozók külföldi munkavégzésre való érdeklődés szerinti eloszlása.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

3.4.2. Informatikai felkészültség mérése

A megkérdezettek 73%-a rendelkezik okos telefonnal. Gondolom, ennek okai között szerepel a hűség nyilatkozatok, vannak olyan akciók, amikor ingyen adják a telefon csak 2 éves hűségnyilatkozatot, íratnak alá az ügyfelekkel. Meglepő, hogy a megkérdezettek többsége, azaz 73%-a rendelkezik okos telefonnal ez az arány nagyobb, mint azoknak az aránya, akik számítógéppel és más eszközökkel rendelkeznek.

59%-uk rendelkezik lappal, notebookkal, netbookkal. Ami elengedhetetlen feltétele, hogy távmunkában dolgozhassanak. 50%-uk rendelkezik asztali számítógéppel. 12%-uk rendelkezik táblagéppel. 7%-uk rendelkezik PDA-val.

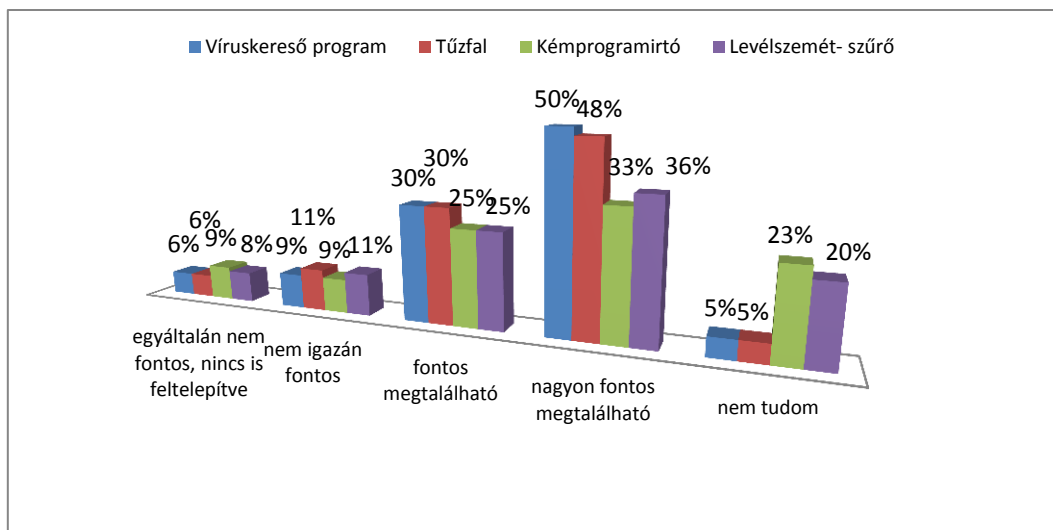
61. ábra. A leendő távmunkában dolgozók elektronikai készülékeik szerinti eloszlás.
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Víruskereső program 50%-a rendelkezik és gondolja hasznosnak. 30%-a kicsit gondolja hasznosnak, 9%-a kevésbé gondolja fontosnak, 6%-a egyáltalán nem gondolja hasznosnak s lehet, hogy nem is rendelkezik víruskereső programmal. 5%-uk nem tudja.

Tűzfal 48%-a rendelkezik és gondolja hasznosnak. 30% kicsit gondolja hasznosnak, 11%-a kevésbé gondolja fontosnak, 6%-a egyáltalán nem gondolja hasznosnak s lehet, hogy nem is rendelkezik tűzfallal. 5%-uk nem tudja. 23%-uk nem tudja.

Kémirtó program 33%-a rendelkezik és gondolja hasznosnak. 25%-uk kicsit gondolja hasznosnak, 9%-uk kevésbé gondolja fontosnak, 9%-a egyáltalán nem gondolja hasznosnak s lehet, hogy nem is rendelkezik kémirtó programmal.

Levélszemét- szűrő program 36%-a rendelkezik és gondolja hasznosnak. 25% kicsit gondolja hasznosnak, 11% kevésbé gondolja fontosnak, 8%-az egyáltalán nem gondolja hasznosnak s lehet, hogy nem is rendelkezik levélszemét szűrő programmal. 20%-k nem tudja.

62. ábra. A leendő távmunkában dolgozók elektronikai rendszerük védelme szerinti eloszlás I.
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

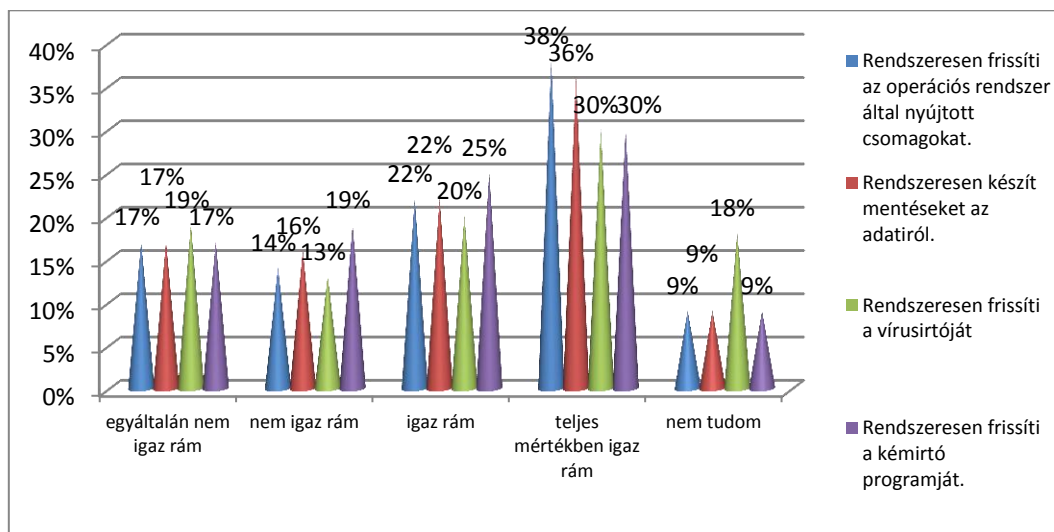
Összegezve víruskereső 80% gondolja hasznosnak és van is a számítógépen. 15%-uk nem ért egyet vele és lehetséges, hogy nincs is feltelepítve a gépre. 5%-a nem tudja. Tűzfallal a 78%-uk rendelkezik és gondolja hasznosnak. 17%-uk nem ért egyet s lehetséges, hogy nem is rendelkezik vele. 5%-uk nem tudja. Kémirtó programmal 58%-uk rendelkezik és gondolja hasznosnak. 18%-a nem gondolja hasznosnak s nem is rendelkezik esetleg vele. 23%-uk nem válaszolt. Levélszemét-szűrő, programot a válaszadók 61%-a rendelkezik és gondolja hasznosnak. 19%-a nem gondolja hasznosnak.

A megkérdezettek 38%-a úgy gondolja, hogy rendszeresen frissíti az operációs rendszer által nyújtott csomagokat. 22%-uk már kevésbé rendszeresen frissít, 14%-a még annyira se frissíti és 17%-uk alig vagy egyáltalán nem frissíti 9%-uk pedig nem tudja.

36%-a úgy gondolja, hogy rendszeresen készít mentéseket az adatairól. 22%-uk már kevésbé rendszeresen készít mentéseket, 16%-a még annyira se frissíti és 17%-uk alig vagy egyáltalán nem készít mentéseket 9%-uk pedig nem tudja.

30%-a úgy gondolja, hogy rendszeresen frissíti a vírusirtó programját. 20%-uk már kevésbé rendszeresen frissíti vírusirtóját, 13%-a még annyira se frissíti és 19%-uk alig vagy egyáltalán nem frissíti a vírusirtó programját, 18%-uk pedig nem tudja.

30%-a úgy gondolja, hogy rendszeresen frissíti kémirtóját. 25%-ka már kevésbé rendszeresen frissíti kémirtóját, 19% meg annyira se frissíti és 17%-k alig vagy egyáltalán frissíti kémirtóját, 9%-k pedig nem tudja.

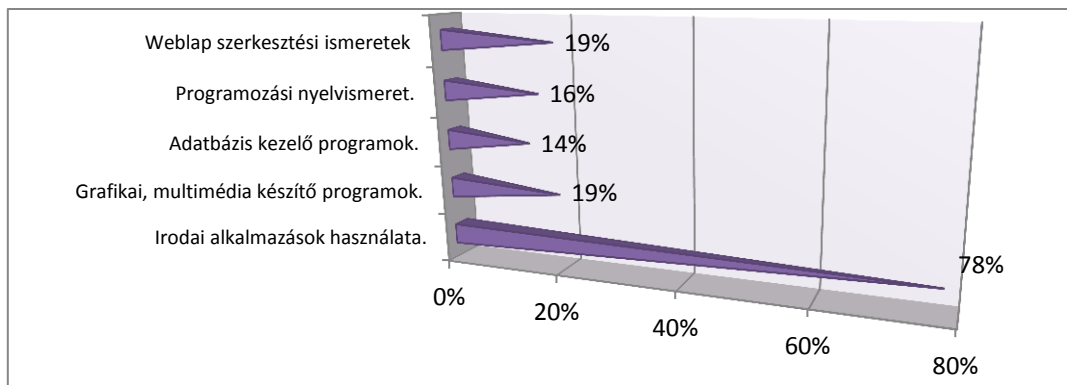

63. ábra. A leendő távmunkában dolgozók elektronikai rendszerük védelme szerinti eloszlás II.

Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Összegezve a megkérdezettek 60%-a rendszeresen frissíti az operációs rendszer által nyújtott csomagokat és 31%-a alig vagy egyáltalán nem, 9%-uk nem tudja. 56%-uk készít rendszeresen mentéseket az adatokról, 33%-uk alig vagy egyáltalán nem, 9%-uk nem tudja. 50%-uk rendszeresen frissíti a vírusirtóját, 32%-uk alig vagy egyáltalán nem, 18%-uk nem tudja. 55%-uk rendszeresen frissíti a kémirtó programját 36%-uk alig vagy egyáltalán nem, 9%-uk nem tudja.

A válaszadók 78%-a ismeri és tudja használni az irodai alkalmazásokat. 19%-uk kezeli és használja a weblap, grafikai, multimédia programokat. 16%-uk valamilyen területen programozik, és 14%-uk adatbázis kezelő programokban jártas.

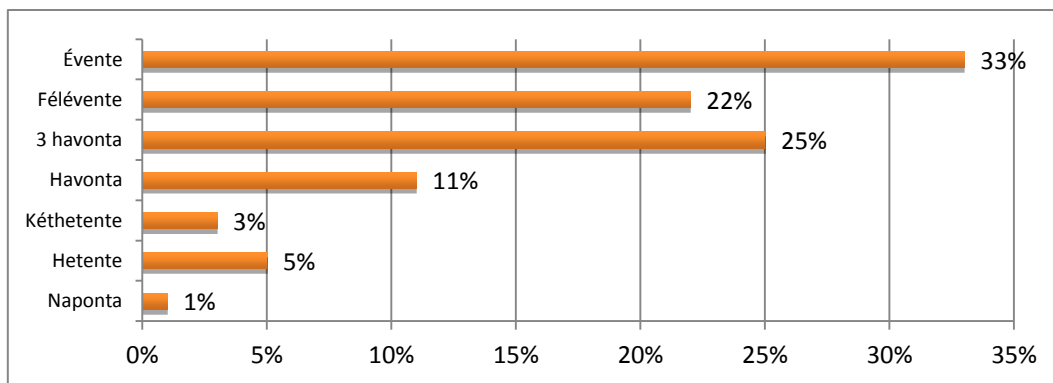
64. ábra. A leendő távmunkában dolgozók számítástechnikai tudásuk szerinti eloszlása
 Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

A grafikonból is látszik, hogy az alapfokú végzettséggel rendelkezők is képesek lennének valamilyen kisebb irodai munkára.

3.4.3. Kultúra

A munka és egyéb szokások mellett a kultúra is fontos. A közvetkezőkben azt vizsgáltam, hogy mennyire járnak kulturális eseményekre, de nem csak azt kérdeztem meg, hogy hány alkalommal járnak ilyen eseményekre, hanem azt is, hogy milyen kulturális szórakozást választanak maguknak. .

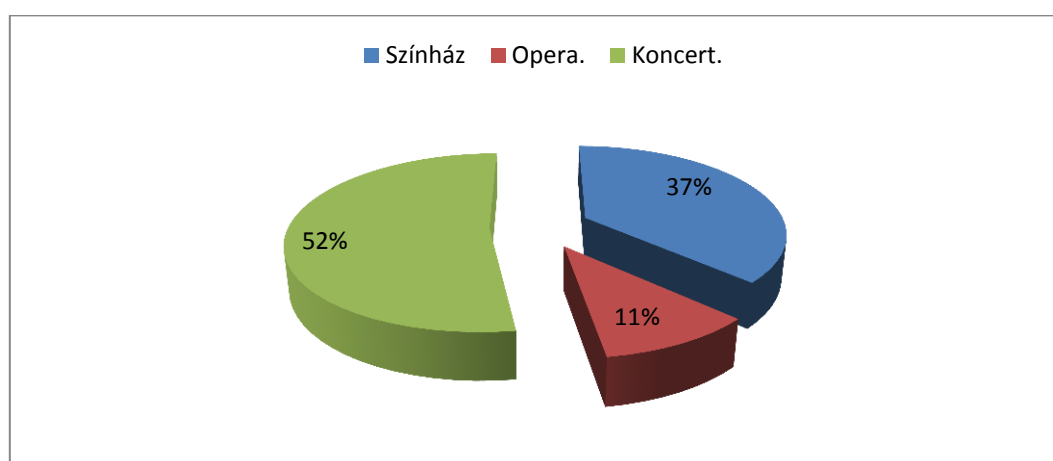
A válaszadók 33%-a jár évente valamilyen kulturális eseményekre, 22%-uk félévente, 25%-uk háromhavonta, 11%-uk kéthetente, 5%-uk hetente, 1%-a naponta.

65. ábra. A leendő távmunkában dolgozók kulturális szokásaik szerinti eloszlás
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Az eredmények biztatóak, hiszen senki nem jelölte be a soha-t. Ami azt jelenti, hogy van igény a kulturális programokra.

Nem csak az érdekelt, hogy, milyen sűrűn járnak a megkérdezettek kulturális programokra, hanem az is érdekelt, hogy milyen eseményeken vesznek részt. A válaszadók 52%-a koncerteket látogat, 37%-uk színházi előadásokat néz, 11%-uk operába jár.

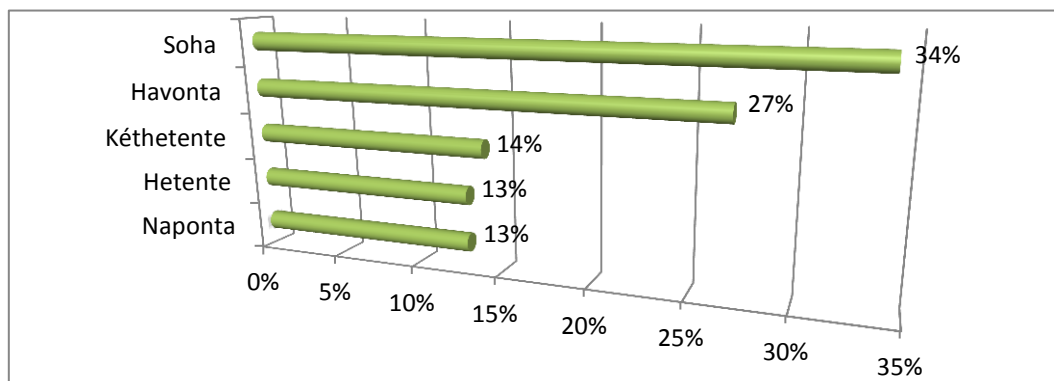

66. ábra. A leendő távmunkában dolgozók kulturális szokásaik azon belül is kulturális helyek látogatottsága szerinti eloszlás
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

3.4.4. Sport

Az egészséges szellemi felkészültséghez szükség van egészséges testre is. Ahogy a mondás tartja „Ép testbe ép lélek”. Ezért a kutatás kitért a sportra is.

A válaszadók 34%-a nem sportol soha, 27%-uk havonta, 14%-uk kéthetente, 13%-uk hetente, 13%-uk naponta sportol.

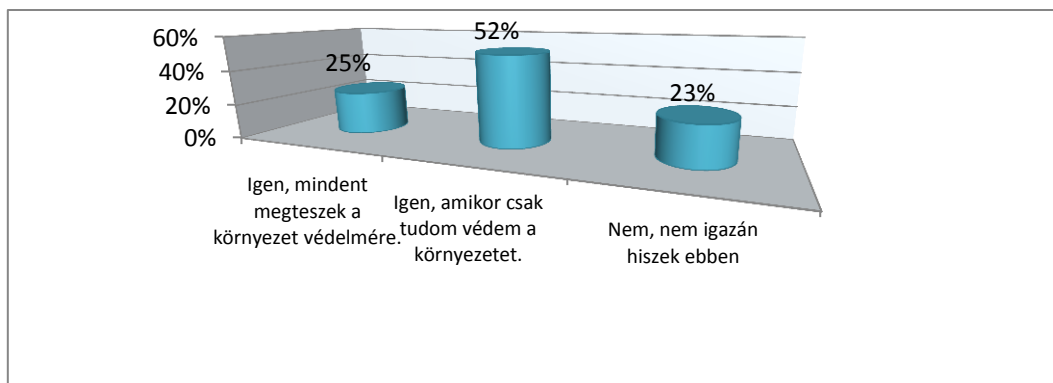
67. ábra. A leendő távmunkában dolgozók sportolási szokások szerinti eloszlás
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Az eredmény meglepő, hogy mennyien nem sportolnak. Összevetve a kulturális szokásokkal többen járnak kulturális programokra, minthogy testmozgást végezzenek.

3.4.5. Környezet

Napjainkban nagyon fontos kérdés a környezetvédelem. Tudjuk, hogy sokkal több kárt okozunk a Földnek, mint hogy a Föld, képes lenne rendbe hozni a keletkezett károkat.

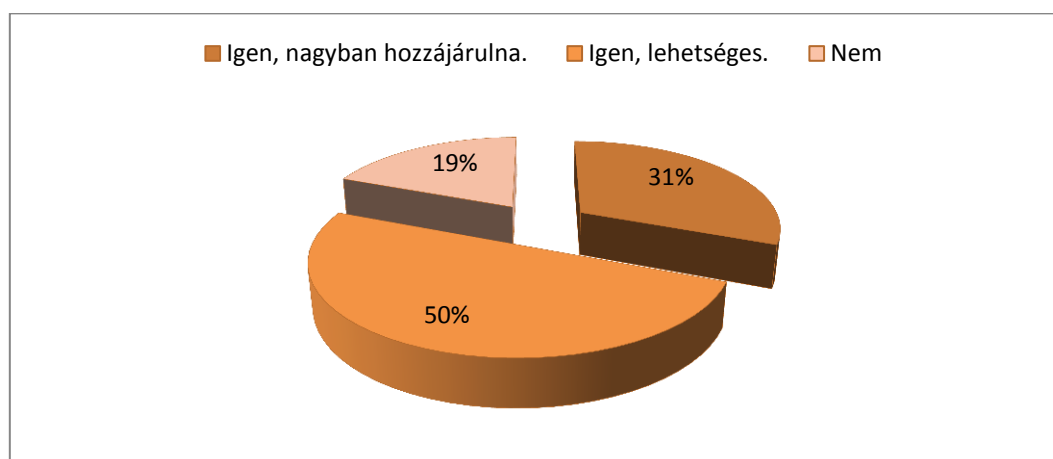
A megkérdezettek 52%-a védi a természetet, amikor csak tudja, 25%-a mindent megtesz, a környezetvédelemért, 23%-a nem, s nem is hisz benne.

68. ábra. A leendő távmunkában dolgozók környezetvédelmi szokásai szerinti eloszlás
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Összegezve 77%-uk védeni próbálja a környezetet, míg 23%-át nem érdekli, hogy mi fog történni a Földdel, amelyen élnek.

A következő kérdésre, hogy a távmunka csökkentené a káros kibocsátásokat a válaszadók 50%-a gondolja úgy, hogy nagyban hozzájárulna a csökkenéshez, 31%-uk lehetségesnek gondolja, 19%-uk nemmel válaszolt.

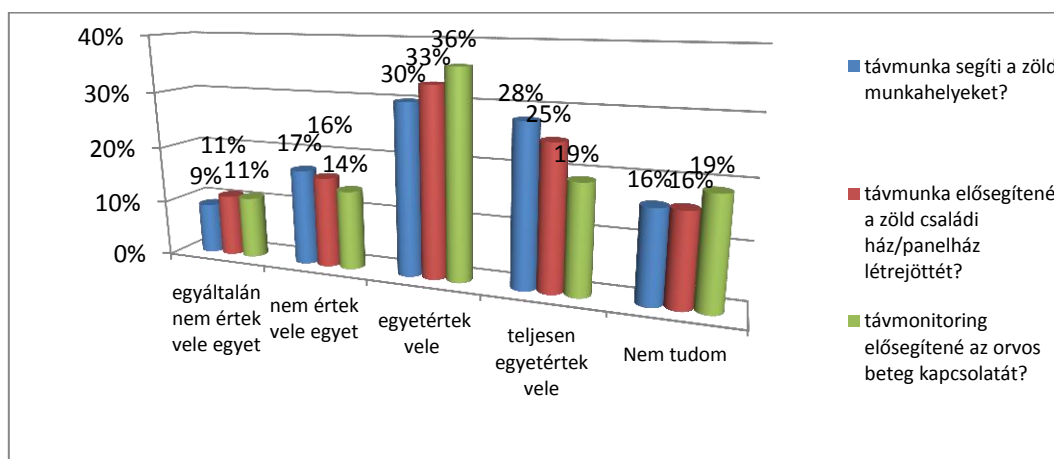

69. ábra. A leendő távmunkában dolgozók véleménye a távmunka és környezetvédelmi hatások csökkentése közötti kapcsolat
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

A megkérdezettek 28%-a teljes mértékben egyetértene azzal, hogy a távmunka segíti a zöld munkahelyek létrejöttét, 30%-a egyetért vele, 17%-uk kevésbé ért egyet vele, 9%-uk pedig még kevésbé vagy egyáltalán nem ért egyet vele, 16%-uk nem tudja.

A távmunka segítené a zöld családi ház vagy panelek létrejöttét. Ezzel az állítással 25%-uk teljes mértékben egyetért, 33%-uk egyetért, 14%-uk kevésbé ért egyet, 11%-uk még kevésbé ért egyet vagy egyáltalán nem ért egyet az állítással, 16%-uk nem tudja.

A következőkben arra kérdeztem rá, hogy a távmonitoring elősegítené az orvos beteg kapcsolatát. 19%-uk teljes mértékben egyetért, 36%-uk egyetért, 14%-uk kevésbé ért egyet, 11%-uk még kevésbé ért egyet vagy egyáltalán nem ért egyet az állítással, 19%-uk nem tudja.

71. ábra. A leendő távmunkában dolgozók véleménye a távmonitoringról, öko-házakról, és a zöld munkahelyről.

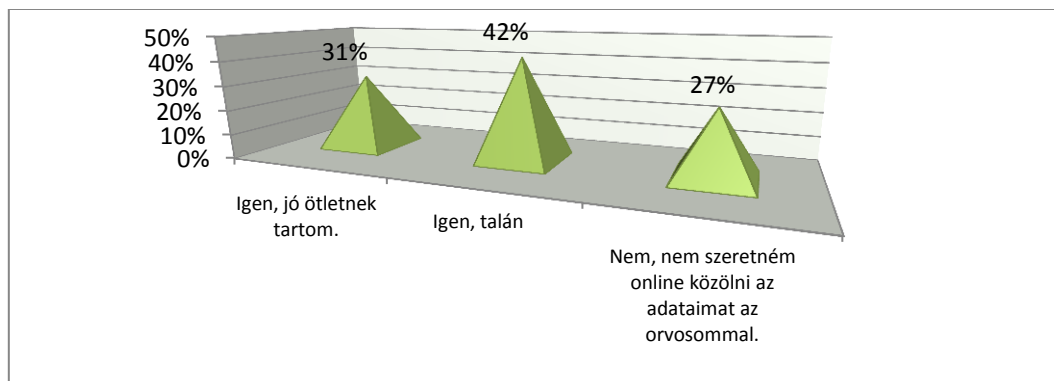
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Összegezve a zöld munkahelynek a létrejöttét 58%-uk egyetért, 26%-uk nem ért egyet és 16%-uk nem tudja. A zöld családi ház vagy panelek létrejöttével az 58%-uk ért egyet, 25%-a nem ért egyet s 16%-uk nem tudja. A távmonitoring és az orvos beteg kapcsolat elősegítésében 55%-uk ért egyet, 15%-a nem és 19%-uk nem tudja.

3.4.6. Egészség

A mai technikának köszönhetően, már az orvostudomány is képes arra, hogy távolról figyelje, a betegeit ezt nevezik távmonitoring-nak. Nagyon kevés ember hallott róla, ez idáig. Remélhetőleg ez az arány megfordul.

A megkérdezettek, 31%-a jó ötletnek tartja, 42%-a talán közölné az adatai az orvosával. 27%-uk nemmel válaszolt.

72. ábra. A leendő távmunkában dolgozók véleménye a távmonitoringról
Forrás: Saját kutatás, 2012, N = 150

Azért lehet, ennyi a nemmel válaszolók aránya, mert még nem tudják, hogy milyen hasznos is tud lenni. Vegyünk egy példát. Egy idős hölgyet vagy urat, aki cukros egyedül él nincsen hozzátartozó rokonai, és nem akar intézetbe vagy öregek otthonába kerülni. Egyik nap érzi, hogy rosszul van és megméri a vércukorszintjét és sokkal magasabb az átlagosnál.

Ezt a háziorvosa is megkapja, és még lehetséges, hogy a mentőszolgálat is, így idejében ki tudnak érni, hogy segítsenek neki. Egy bizonyos szint után a rendszer automatikusan értesíti a mentőszolgálatot.

Befejezés

Következmények levonása

Amint azt a dolgozatomban is szerettem volna bemutatni a távmunka mindkét fél számára előnyös megoldás. Többek között a kutatásból, első részéből kiderült, hogy a munkavállalók jól érzik magukat a távmunkában és jó minőségű munkát is, végeznek. Tudatosabban étkeznek, sportolnak és használják az energiát is. Mindezek mellett a számítástechnikai képzettségük is megfelelő, rendszereiket folyamatosan frissítik úgy, mint tudásukat is. Remélhetőleg egyre több munkaadó választja ezt a formát.

A kutatás második részében azoknak a véleményére voltam kíváncsi, akik még nem dolgoznak távmunkában de, szeretnének, vagy a közeljövőben a tervezik bevezetni a távmunkát. A kérdések hasonlóak voltak az első részekben feltett kérdésekhez. De kiegészült pár kérdéssel vagy kivettem pár kérdést és a megcélzott csoport igényeire, szabtam. Itt is például megjelent a kultúra kérdése, ámde belekerültek olyan kérdések is mint például, miért választaná a távmunkát.

A kutatásom úgy érzem sikeres volt, többet megtudtunk a távmunkában dolgozókról és azokról, akik távmunkában dolgoznának. Persze ennyi nem elég, remélhetőleg a közeljövőben alkalmam lesz rá, hogy még több kutatást végezzek a távmunka területén.

Irodalomjegyzék

- 1.) Justin Horner, Telework: Saving Gas and Reducing Traffic from the Comfort of your Home, 2011
(letöltve: 2012. október 2.)
- 2.) DIANE E. BAILEY AND NANCY B. KURLAND
A review of telework research: findings, new directions, and lessons for the study of modern work, 2002
http://www.csun.edu/~nkurland/PDFs/JOB%20Bailey_Kur%20tcg%202002.pdf
(letöltve: 2012. október 15.)
- 3.) 2012 Status of Telework in the Federal Government Report to the Congress
http://www.telework.gov/Reports_and_Studies/Annual_Reports/2012teleworkreport.pdf
(letöltve: 2012. október 20.)
- 3.) The Telework Enhancement Act of 2010 (Act)
<http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/PLAW-111publ292/pdf/PLAW-111publ292.pdf>
- 4.) Karen Scarfone, Paul Hoffman, Murugiah Souppaya
Guide to Enterprise Telework and Remote Access Security, 2012
(letöltve: 2012. október 24.)
- 5.) Távmunka: minőségbiztosítási kritériumrendszer készül
<http://www.hrportal.hu/hr/tavmunka-minosegbiztositasi-kriteriumrendszer-keszul-20121108.html>
(letöltve: 2012. november. 1.)
- 6.) Home office hasznos tippek és trükkök munkáltatóknak és munkavállalóknak
http://tavmunka.org/images/interju/home_office_tippek_trukkok.pdf
(letöltve: 2012. november. 1.)
- 7.) Magyar Telekom - Távmunka bevezetése
<http://tavmunka.org/index.php/tavmunka-tudastar/tavmunka-vallalati-gyakorlatok/48-magyar-telekom-tavmunka-bevezetese>
(letöltve: 2012. november. 3.)

8.) Család vagy karrier? – interjú a Munka kisgyermekkel programról

<http://tavmunka.org/index.php/hirek-es-esemenyek/tavmunka-hirek-es-cikkek/127-csalad-vagy-karrier-interju-a-munka-kisgyermekkel-programrol>

(letöltve: 2012. november. 3.)

9.) Hatékonyságnövelő munkaerő-menedzsment rendszer

<http://tavmunka.org/index.php/hirek-es-esemenyek/tavmunka-hirek-es-cikkek/123-hatekonysagnovelo-munkaero-menedzsment-rendszer>

(letöltve: 2012. november. 4.)

Mellékletek

Kérdőívek

Távmunkában dolgozók

Tisztelt Válaszadó! Kérdőíves felmérést végzek a távmunkában dolgozókról. A felmérést a szakdolgozatomhoz szeretném felhasználni. Az adatokat név nélkül és összesítve kezelem. A válaszadás nem kötelező, de munkámat segítenék, ha szánnának rá 20 percet a kitöltésére. Segítségüket és válaszukat előre is köszönöm!

***Kötelező**

1. Neme: *

- ☐ Férfi
- ☐ Nő

2. Életkora: *

- ☐ 25 év alatti
- ☐ 26-39 év között
- ☐ 40-55 év között
- ☐ 55-64 év között
- ☐ 65 év felett

3. Legmagasabb iskolai végzettsége: *

- ☐ alapfokú (8 általános)
- ☐ középfokú (szakmunkásképző, szakiskola, gimnázium)
- ☐ felsőfokú (főiskola, egyetem)

4. Foglalkozása: *

- ☐ alkalmazott, szellemi dolgozó
- ☐ alkalmazott, fizikai dolgozó
- ☐ közalkalmazott

- ☐ vállalkozó
- ☐ köztisztviselő
- ☐ tanuló/ hallgató

5. Az Ön munkahelye: *

- ☐ központi fenntartású közintézmény (iskola, minisztérium, posta)
- ☐ önkormányzati fenntartású közintézmény (iskola, polgármesteri hivatal)
- ☐ állami vállalat
- ☐ saját vállalkozás
- ☐ hazai tulajdonban lévő kis- vagy középvállalkozás
- ☐ hazai tulajdonban lévő nagyvállalat
- ☐ külföldi tulajdonú vállalat
- ☐ vegyes tulajdonú vállalat

6. Alkalmazotti létszám az Ön munkahelyén: *

- ☐ 50 fő alatt
- ☐ 50-250 fő között
- ☐ 250 fő felett

7. Lakóhelye: *

- ☐ Budapest
- ☐ Bács-Kiskun
- ☐ Baranya
- ☐ Borsod-Abaúj-Zemplén
- ☐ Békés
- ☐ Csongrád
- ☐ Fejér
- ☐ Győr-Moson-Sopron
- ☐ Hajdú-Bihar
- ☐ Heves
- ☐ Jász-Nagykun-Szolnok
- ☐ Komárom-Esztergom
- ☐ Nógrád

- ☐ Pest (Nem Budapest!)
- ☐ Somogy
- ☐ Szabolcs-Szatmár-Bereg
- ☐ Tolna
- ☐ Vas
- ☐ Veszprém
- ☐ Zala

8. Lakóhelyének típusa: *

- ☐ Főváros
- ☐ Megyeszékhely
- ☐ Város
- ☐ Község, falu

9. Melyik területen dolgozik? *

- ☐ Humán (pl. marketinges, művész, irodalomtörténész)
- ☐ Reál (informatikus, mernők, építész)

10. Milyen munkaidőben dolgozik ? *

- ☐ Rész munkaidőben
- ☐ Teljes munkaidőben
- ☐ Projektenként
- ☐ Egyéb:

11. Mióta dolgozik távmunkában? *

- ☐ 1-3 éve
- ☐ 3-5 éve
- ☐ 5-10 éve
- ☐ 10-nél több éve

12. Milyen nyelveken beszél? *

- ☐ Angol

- ☐ Német
- ☐ Francia
- ☐ Orosz
- ☐ Egyéb:

13. Hány órát dolgozik naponta? *

- ☐ kevesebb, mint 4 órát
- ☐ napi 4 órát
- ☐ napi 6 órát
- ☐ 8 órát
- ☐ 10 órát
- ☐ 12 órát
- ☐ Egyéb:

14. Mennyire igazak Önre az alábbi kérdések, mióta távmunkában dolgozik? *(1-
legkevésbé sem igaz rám , 4 -legjellemzőbb rám)

	1	2	3	4	Nem tudom
Hasznosnak gondolja a távmunkát?	☐	☐	☐	☐	☐
Jobb a közérzete mióta távmunkában dolgozik?	☐	☐	☐	☐	☐
Többet sportol mióta távmunkában dolgozik?	☐	☐	☐	☐	☐
Kreatívabb mióta távmunkában dolgozik?	☐	☐	☐	☐	☐

	1	2	3	4	Nem tudom
Jobb minőségű munkákat készít, mióta távmunkában dolgozik?	☐	☐	☐	☐	☐
Többet dolgozik, mióta távmunkában dolgozik?	☐	☐	☐	☐	☐

Informatikai felkészültség

15. Milyen platformon dolgozik? *

- ☐ Nyitott
- ☐ Zárt

16. Hogyan látja el feladatait? *

- ☐ E-mailek útján
- ☐ VPN - keresztül
- ☐ Egy honlapba jelentkeznek be
- ☐ Egyéb:

17. Az Ön számítógépe rendelkezik az alábbi programokkal, s mit gondol róluk mennyire fontos? *1- egyáltalán nem fontos, nincs is a számítógépemen, 4- nagyon fontos megtalálható a számítógépemen

	1	2	3	4	Nem tudom
Víruskereső program.	☐	☐	☐	☐	☐

	1	2	3	4	Nem tudom
Tűzfal.	☐	☐	☐	☐	☐
Kémirtó program.	☐	☐	☐	☐	☐
Levélszemét- szűrő.	☐	☐	☐	☐	☐

18. Mennyire igazak Önre az alábbi kérdések: *1-legkevésbé sem igaz rám, 4-nagyon is igaz rám

	1	2	3	4	Nem tudom
Ügyel az adatok védelmére.	☐	☐	☐	☐	☐
Ügyel a rendszerfrissítésre.	☐	☐	☐	☐	☐
Ügyel vírusirtó frissítésre.	☐	☐	☐	☐	☐
Hackertámadások elleni védelem.	☐	☐	☐	☐	☐
Ügyel a rendszeres mentésre.	☐	☐	☐	☐	☐
Informatikai tudását folyamatosan továbbfejleszti.	☐	☐	☐	☐	☐

	1	2	3	4	Nem tudom
Nyomon követi az informatika fejlődését.	☐	☐	☐	☐	☐
A legújabb technológiával, programokkal dolgozik.	☐	☐	☐	☐	☐
Használ Open Source programokat.	☐	☐	☐	☐	☐

19. A munka mellett segíti az érdeklődőket a szakmájához kapcsolódó tudás átadásában? *Például web bejegyzések, videó-webtutoriólok készítése

- ☐ Igen, fontosnak tartom, hogy az érdeklődők is tanulhassanak.
- ☐ Nem, nem adok át tudást másnak.
- ☐ Nem, nincs időm erre.
- ☐ Egyéb:

20. Milyen számítástechnikai eszközzel rendelkezik? *

- ☐ Asztali számítógép
- ☐ Laptop, Notebook, Netbook
- ☐ Táblagép
- ☐ PDA
- ☐ Okostelefon
- ☐ Egyéb:

Kultúra

21. Hányszor szokott/ak kulturális programokra járni?

- ☐ Soha
- ☐ Hetente
- ☐ Kéthetente
- ☐ Havonta
- ☐ Kéthavonta
- ☐ Egyéb:

22. Ha járnak milyen típusú kulturális eseményekre?

- ☐ Színház
- ☐ Opera
- ☐ Koncertek
- ☐ Fesztiválok
- ☐ Egyéb:

Család, Környezet, Sport, Egészség

23. Mennyire igazak Önre az alábbi állítások: *1-egyáltalán nem igaz rám, 4 - teljesen igaz rám

	1	2	3	4	Nem tudom
Sok időt tölt családjával?	☐	☐	☐	☐	☐
A család által keltett zajok zavarják a munkában (ha otthon vannak, miközben dolgozik).	☐	☐	☐	☐	☐
Rendszeresen sportol?	☐	☐	☐	☐	☐

	1	2	3	4	Nem tudom
Jobban odafigyel, hogy egészségesebben étkezzem?	☐	☐	☐	☐	☐
Jobban odafigyel a környezetvédelmre.	☐	☐	☐	☐	☐
Szeretne ökoházban (passzív-ház) élni.	☐	☐	☐	☐	☐
Szelektíven gyűjti a szemetet.	☐	☐	☐	☐	☐
Takarékoskodik az energiával.	☐	☐	☐	☐	☐

A távmunka iránti igény felmérése

Tisztelt Válaszadó! Kérdőíves felmérést végzek a távmunka iránt érdeklődőkről. A felmérést a szakdolgozatomhoz szeretném felhasználni. Az adatokat név nélkül és összesítve kezelem. A válaszadás nem kötelező, de munkámat segítenék, ha szánának rá 20 percet a kitöltésére. Segítséget és válaszukat előre is köszönöm!

*Kötelező

1. Neme: *

- ☐ Férfi
- ☐ Nő

2. Életkora *

- ☐ 18-25 év között
- ☐ 26-35 év között
- ☐ 36-45 év között
- ☐ 46-55 év között
- ☐ 55 év felett

3. Legmagasabb befejezett iskolai végzettsége:

- ☐ alapfokú (8 általános)
- ☐ középfokú (szakmunkásképző, szakiskola, gimnázium)
- ☐ felsőfokú (egyetem, főiskola)

4. Foglalkozása: *

- ☐ alkalmazott, szellemi dolgozó
- ☐ közalkalmazott
- ☐ vállalkozó
- ☐ köztisztviselő
- ☐ tanuló
- ☐ Egyéb:

5. Az Ön munkahelye: *

- ☐ központi fenntartású intézmény
- ☐ önkormányzati fenntartású közintézmény
- ☐ állami vállalat
- ☐ saját vállalkozás
- ☐ hazai tulajdonban levő kis- vagy középvállalkozás

- ☐ hazai tulajdonban levő nagyvállalat
- ☐ külföldi tulajdonú vállalat
- ☐ vegyes tulajdonú vállalat
- ☐ nincsen
- ☐ Egyéb:

6. Alkalmazotti létszám az Ön munkahelyén:

- ☐ 50 fő alatt
- ☐ 50-250 fő
- ☐ 250 fő felett

7. Lakóhelye: *

- ☐ Budapest
- ☐ Bács-Kiskun
- ☐ Baranya
- ☐ Borsod-Abaúj-Zemplén
- ☐ Békés
- ☐ Csongrád
- ☐ Fejér
- ☐ Győr-Moson-Sopron
- ☐ Hajdu-Bihar
- ☐ Heves
- ☐ Jász-Nagykun-Szolnok
- ☐ Komárom-Esztergom
- ☐ Nógrád
- ☐ Pest megye (Nem Budapest)
- ☐ Somogy
- ☐ Szabolcs-Szatmár-Bereg
- ☐ Tolna
- ☐ Vas
- ☐ Veszprém
- ☐ Zala

8. Milyen nyelveken beszél?

- ☐ Angol
- ☐ Német

- ☐ Francia
- ☐ Orosz
- ☐ Egyéb:

9. Hallott már a távmunkáról? *

- ☐ Igen, az interneten olvastam róla
- ☐ Igen, a munkahelyemen szeretnék bevezetni
- ☐ Igen, olvastam róla az újságban
- ☐ Nem, még nem halottam róla
- ☐ Nem tudom

10. Miért szeretne távmunkában dolgozni?

- ☐ Több időt tölthetek a családdal
- ☐ Életmódváltás miatt szeretnék távmunkában dolgozni
- ☐ Több szabadidő lehetősége miatt
- ☐ Kötetlen munkaidő lehetősége miatt
- ☐ Egyéb:

11. Milyen munkaidőben dolgozna szívesen? *

- ☐ Teljes munkaidőben
- ☐ Rész munkaidőben
- ☐ Projektekben

12. Milyen napszakban dolgozna szívesen? *

- ☐ Délelőtt
- ☐ Délután
- ☐ Éjszaka

13. Ön mit gondol az alábbi kérdésekről? *

Egyáltalán nem értek vele egyet	Kevésbé értek vele egyet	Egyetértek vele	Teljes mértékben egyetértek vele	Nem tudom
---------------------------------------	--------------------------------	--------------------	---	--------------

Hasznosnak
gondolom a
távmunka.

☐
☐
☐
☐
☐

	Egyáltalán nem értek vele egyet	Kevésbé értek vele egyet	Egyetértek vele	Teljes mértékben egyetértek vele	Nem tudom
A távmunka javítja az emberek közérzetét.	☐	☐	☐	☐	☐
A távmunka kreatívabbá teszi az embert.	☐	☐	☐	☐	☐
Több idő jut sportolásra, ha távmunkában dolgozna.	☐	☐	☐	☐	☐
Több szabadidővel rendelkezne, ha távmunkában dolgozna.	☐	☐	☐	☐	☐
Minőségi időt tölthetne együtt a szeretteivel, ha távmunkában dolgozna.	☐	☐	☐	☐	☐
Többet dolgozna, ha távmunkában dolgozna.	☐	☐	☐	☐	☐

Egyáltalán nem értek vele egyet	Kevésbé értek vele egyedül	Egyetértek vele	Teljes mértékben egyetértek vele	Nem tudom
---------------------------------------	----------------------------------	--------------------	---	--------------

A munka minősége

javulna, ha
távmunkában
dolgozna.

14. Dolgozna olyan munkahelyen, ahol nem beszélnek magyarul? *

- ☐ Igen, mert fejlődik a nyelvismeretem.
- ☐ Lehet, ha nem feltétel az anyanyelvi szintű nyelvismeret.
- ☐ Nem, mert nem igazán beszélek más nyelvet.
- ☐ Egyéb:

15. Dolgozna pár évet külföldön, ha az anyavállalat külföldi, de itthon is van kirendeltségei?

- ☐ Igen
- ☐ Nem
- ☐ Egyéb:

Informatikai felkészültsége mérése

16. Milyen számítástechnikai eszközzel rendelkezik?

- ☐ Asztali Számítógép
- ☐ Laptop, Notebook, Netbook
- ☐ Táblagép
- ☐ PDA
- ☐ Okostelefon
- ☐ Egyéb:

17. Az Ön számítógépe rendelkezik az alábbi programokkal, s mit gondol róluk mennyire fontos? *1- egyáltalán nem fontos, nincs is a számítógépemen, 4- nagyon fontos megtalálható a számítógépemen

1

2

3

4

Nem tudom

	1	2	3	4	Nem tudom
Víruskereső program	☐	☐	☐	☐	☐
Tűzfal	☐	☐	☐	☐	☐
Kémirtó program.	☐	☐	☐	☐	☐
Levélszemét- szűrő	☐	☐	☐	☐	☐

18. Mennyire igazak Önre az alábbi állítások: *1- egyáltalán nem igaz rám, 4- teljes mértékben igaz rám

	1	2	3	4	Nem tudom
Rendszeresen frissíti az operációs rendszer által nyújtott csomagokat.	☐	☐	☐	☐	☐
Rendszeresen készít mentéseket az adatról.	☐	☐	☐	☐	☐
Rendszeresen frissíti a vírusirtóját.	☐	☐	☐	☐	☐
Rendszeresen frissíti a kémirtó programját.	☐	☐	☐	☐	☐

19. Milyen informatikai programokban van tapasztalata? *Pl.: Használja napi rendszerességgel

- ☐ Irodai alkalmazások használata.
- ☐ Grafikai, multimédiakészítő programok.
- ☐ Adatbázis kezelő programok.

- ☐ Programozási nyelvismeret.
- ☐ Weblapszerkesztési ismeretek
- ☐ Egyéb:

Kultúra

20. Milyen gyakran szokott kulturális programokon részt venni? *

- ☐ Naponta.
- ☐ Hetente.
- ☐ Kéthetente.
- ☐ Havonta.
- ☐ 3 havonta.
- ☐ Félévente.
- ☐ Évente.
- ☐ Egyéb:

21. Ha szokott, akkor milyen kulturális eseményeken vesz részt?

- ☐ Színház.
- ☐ Opera.
- ☐ Koncert.
- ☐ Egyéb:

Sport, egészség, környezet

21. Milyen gyakran szokott sportolni?

- ☐ Naponta
- ☐ Hetente
- ☐ Kéthetente
- ☐ Havonta
- ☐ Soha
- ☐ Egyéb:

22. Ön odafigyel a környezetre, pl. szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás.

- ☐ Igen, mindent megteszek a környezet védelmére.
- ☐ Igen, amikor csak tudom, védem a környezetet.
- ☐ Nem, nem igazán hiszek ebben.
- ☐ Egyéb:

23. Mit gondol, a távmunka segít a környezeti káros hatások csökkentésében? *pl.: kevesebb papír igénye, kevesebben használnának autót a bejáráshoz stb...

- ☐ Igen, nagyban hozzájárulna.
- ☐ Igen, lehetséges.
- ☐ Nem
- ☐ Egyéb:

24. Ön szeretné, ha orvosának online küldhetné el napi szinten az egészségügyi adatait? *Pl.: vércukorszint, vérnyomás, hőmérséklet stb.

- ☐ Igen, jó ötletnek tartom.
- ☐ Igen, talán
- ☐ Nem, nem szeretném online közölni az adataimat az orvosommal.

25. Ön mit gondol a1- egyáltalán nem értek vele egyet, 4-teljesen egyetértek vele

1 2 3 4 Nem tudom

távmunka segíti a zöld
munkahelyeket?

☐
☐
☐
☐
☐

távmunka elősegítené
a zöld családi
ház/panelház
létrejöttét?

☐
☐
☐
☐
☐

távmonitoring
elősegítené az orvos
beteg kapcsolatát?

☐
☐
☐
☐
☐